

Bojujeme
za návrat svobody
a demokracie
v Československu,
jak byla stanovena
v ústavě roku 1920.

Nepřehlédněte datum vašeho
předplatného, nečekejte na
upomínku - též s předplatným
zasílejte odfixovanou adresu
ušetříte nám tím mnoho práce.
Děkujeme za vaše pochopení!

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS.

TELEFON Y:

226-3315

863-5315

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE WORLD

15¢

DENNÍ HLASATEL SLOUŽÍ 50,000 ČECHOSLOVÁKŮM.

DENNÍ HLASATEL SERVES 50,000 CZECHOSLOVAKS.

ROČÍ ROČNÍK - VOL. LXXXVII, CHICAGO, ILLINOIS 60608

VE STŘEDU 11. KVĚTNA 1977 - WEDNESDAY-MAY 11, 1977 - ČÍSLO NO. 9.

HLODAVÁ KRISE V JUGOSLAVII

Spojené státy musí vytvořit pevnou politiku, která by zabránila sovětské intervenci v Jugoslavii a to dříve než, po Titově smrti, tam nastane boj o moc.

Oršem pokud si vezmeme poučení z maďarských a československých událostí, o čemž, při pohledu na kormidelníky naší zahraniční politiky, máme vážné pochybnosti, poněvadž Kissingerův defaťlistický duch stále ještě převládá v myšlení představitelů státního departmentu.

V roce 1956, když režim Imre Nagyho v Maďarsku musel čelit útoku sovětských tanků a v roce 1968 když Dubčekova skupina zápasila o přežití, Spojené státy byly prakticky paralysovány, neschopny, nebo neochotny uznat zákonitost těchto vládních aťžeb, dokonce, varovat Sověty, aby se nevměšovaly do vnitřních záležitostí těchto zemí. S malou nebo vůbec žádnou pomocí těmto vládám, prosovětské agenty ve vládách československé a maďarské, byli schopni plně využít jistého zmatku v těchto zemích panujícího a požádat Sověty o pomoc v nastolení pořádku. A Kreml shledal, že ve světě toho existuje jen velmi málo, co odrazovalo jeho intervenční choutky.

U vědomí těchto skutečností, Spojené státy musí nyní učinit všechno, aby zabránily tomu, aby se něco podobného nestalo také v Jugoslavii. Silou své osobnosti a bezohledné politické taktiky, Josiph Broz Tito udržel Sověty v patřičné vzdálenosti a zároveň zabránil tomu, aby se jeho země nerozpádla v řadu malých států s různými ideologiemi.

Ale Tito už překročil polovinu své osmdesátky a už země nezanedbá po sobě dědice, který by měl tutéž sílu. Jeho nástupce bude, s největší pravděpodobností trápen nejen spory mezi Srby a Chorvaty a jinými národnostmi v Jugoslavii, ale také spory mezi komunisty s

různým stupněm náklonnosti nebo nenáklonnosti k Moskvě. Tak jako promoskevní Čechoslováci a Maďaři vyzvali Sověty, aby obnovily průdek v jejich zemích, není obtížné si představit sovětskou invasi, jakoužto odpověď na volání o záchranu pořádku, která bude pocházet od promoskevských skupin v Jugoslavii.

Abychom předešli takovéto invasi, je nutné, abychom začali uplatňovat politiku „nárazníku“, která by dávala najevo náš postoj k Jugoslavii a to ještě dříve, než vypukne krise po Titově smrti.

Toto nebude od prezidenta Cartera vyžadovat zázraků, ale spíše ho to bude zavazovat aby prováděl soustavnou a důraznou zahraniční politiku, která by šla dále než Helsinské duhody. Při zvážení toho, že jsme, i když nešťastně, ratifikovali Sověty dominovaný status quo ve východní Evropě, musíme nyní Kremlu i celému světu dát najevo, že sovětská síla vlivu už nesmí být dále rozšiřována ať už ve formě fyzické expanse nebo politické kontroly.

Tato „nárazníková“ diplomacie může zahrnovat několik faktorů. I když v tom velmi často selháváme, měli bychom zachovat převahu pi ekonomických jednáních s komunistickými národy. Jestliže se pokusíme o zvýšení našich obchodních styků s Jugosla-vií a dáme při tom najevo že věříme v

Pokračování na str. 5.

I tato podivná křížovka autobusů s letadly je na chicagském letišti O'Hare. Pro oči návštěvníka pohled jistě nezvyklý, ale pro nás, z Chicaga, zcela běžný.

POKRAČOVÁNÍ ÚVAHY DR. KALVODY

Polská exilová vláda, právě tak své demarši anglické vládě Beneš pro-jako Beneš, věděla o tajných jednáních, že je proti invasi na Balkáně a o možnosti Západních spojenců na základě „běžného názoru“, že v ču použít plně vyzbrojené a vycvičené případy by Západní „spojenci“ divise maďarské, slovenské, neotevřeli frontu, která by vyžadovala rumunské v boji proti Německu, zřetelně spolupráci a koordinaci spoje předpokladu, že by se anglo-americké vojsko v ruskými jednotkami Polské vlády plně podporovala čekými za spolupráce a podpory místních Churchillův plán invase Balkánu, jeho obyvatelstva a jeho vojsk, bez vylodění vojenských jednotek v Dal-přítomnosti armády sovětské; tj. in-mácii, proniknutí do Střední Evropy vase by zabránila sovětské okupační Lublinským průmyskem a přerušení Střední Evropy a Balkánu. Americké německých zásobovacích spojů s vý-velvyslanectví v Londýně komentoval jugoslávské vlády v Londýně. Činění druhé fronty na Balkáně byla v polské armádě generála Andersa naprostým souhlasu se stanoviskem mohla být vysazena za Karpaty) sovětským a že „tento český zdroj je Beneš se však oficiálně vyslovil pro asi nástrojem ruské propagandy“.

těto akci už v dubnu 1943, tedy ještě před italskou kapitulací a před uzavřením smlouvy se Sovětským svazem v tomto případě Beneš měl na věc jak to hlásil z Londýna americký velvyslanec State Departmentu. Ve

ské invase a jednání o smlouvě mezi Benešem a Sověty, které začalo v březnu 1943.“ Sám Beneš se vyslovil v přítomnosti Smutného, že na smlouvě měla Moskva větší zájem než on. Prohlásil tehdy, že Moskva s ním hrála nepoctivou hru, ale přesto se rozhodl hrát sovětskou ruletu podle sovětských pravidel. Proč? Beneš potřeboval Stalina a Stalin potřeboval Beneše. V mnoha případech jejich zájmy byly slučitelné, na př. sovětská okupace Střední Evropy, někdy i totožné. Rozdíl byl však v tom, že to co sloužilo Benešovi a jeho cílům s hlediska krátkodobého, přineslo nesmírný zisk Stalinovi s hlediska dlouhodobého. Československo-sovětská smlouva z prosince 1943 byla oslavována jako nesmírný úspěch Benešův až do jeho resignace prezidentského úřadu v r. 1948, ale po jeho smrti bylo jasno všem, a vý-jimkou několika zatvřených „Beneš-hajlovičů, že, s hlediska nekomunistů, byla katastrofou pro ná-ro- smlouva byla katastrofou pro ná-ro- svůj vlastní zájem. Rovněž i existo- udy Střední Evropy a začátkem konce politické kariéry.

Pokračování na straně 9

AMERICKÉ ZPRÁVY

WASHINGTON, DC.

★ President Carter navrhl v pondělí nový program, podle kterého by zaměstnavatelé a mnozí Američané příslušející ku střední třídě platili vyšší daně, tak aby byla zachráněna citlivost Social Security.

Tento návrh vyžaduje, aby zaměstnavatelé platili Social Security daň z celého příjmu jejich zaměstnanců a ne jen z části, tak jak tomu bylo doposud. Minimální příjem z kterého nyní zaměstnanci platí Social Security daň stoupne ze stávajících 16.500 dolarů na 18.900 dolarů do roku 1985.

LOS ANGELES, CALIF.

★ Bohatá dědička Patricia Hearst byla odsouzena k podmínečnému trestu - 5 let vězení, za její podíl na násilnostech spáchaných zaniklou Symbionéskou osvobozovací armádou, které, jak tvrdí, byla nedobrovolnou členkou. Státní představitelé, kteří ji před vynesením rozsudku vyslyšali, prohlašují, že sl. Hearst tráví svoje dny pletením, háčkováním, vyšíváním, klusáním a jízdou na koni.

Řekla jim rovněž, že se navždy rozešla se dvěma muži, kteří hráli významnou úlohu v jejím životě. Jedním z nich je je její bývalý snoubenec, ze dnů před jejím únosem, Steve Weed a druhým pak její milenec, z dob její revoluční činnosti, Wolff.

INDIANAPOLIS, IND.

★ Vyšetřovatelé, kteří se zabývají vraždou výstřední, bohaté vdovy Majorie Jackson vyslovili domněnku, že tato mohla být oloupena až o 3 miliony dolarů v hotovosti a že bandité přehlédli dalších 5 milionů dolarů v hotovosti, které byly poukryvány v různých schránkách a krabicích, po celém jejím domě.

Oznamili rovněž, že v dávnější době, pani Jackson přihlížela tomu, jak lupiči odcházejí z jejího domu s uloupenými statisíci a ani se neobtěžovala tím, aby loupež policii hlásila.

Podle posledních zpráv byli zatčeni dva muži, kteří jsou podezřelí z jejího zavraždění a byl u nich nalezen 1 milion dolarů.

NEW YORK, N.Y.

★ Poradci atty. gen. Griffin Bella mu doporučují, aby department spravedlnosti zahájil trestní stíhání J. Wallace La Prade, vedoucího místního kanceláře FBI v New Yorku, pro křivé svědectví.

Toto doporučení mu bylo dáno potom, co department pro občanská práva zjistil, že tato kancelář se zabývala odposloucháváním telefonických rozhovorů a otevíráním pošty osob podezřelých z levicové zaměřené teroristické činnosti, mezi lety 1971 až 1973.

NEW YORK, N.Y.

★ Lupiči, se zvláštními znalostmi, ukradli z newyorské veřejné knihovny 150 poštovních známek, jejichž hodnota se odhaduje na 150 tisíc dolarů.

Mluvčí knihovny prohlásil, že ukradené známky patřily k nejcecnějším z celé sbírky.

WASHINGTON, DC.

★ Dům zástupců odmítá přistoupit k přepočtu odevzdaných hlasů z loňských listopadových voleb, mezi rep. Abnerem Mikvou, dem. Ill., a bývalým rep. Sam Youngem, rep. Ill.

Dům, poměrem hlasů 272:107 odmítl na základě toho, že Young nepředložil důkazy o omylu při sčítání, nebo o volebním podvodu.

Mikva porazil Younga rozdílem 201 hlasů.

Na vysvětlení našim čtenářům dodáváme, že v kongresionálním obvodu, kde k soutěži došlo, je umístěna Northwester University, která je plně zodpovědná za Mikvovo vítězství. Podle platného zákona posluchači universit volí v místě sídla jejich university.

Čili, trvalí obyvatelé obvodu jsou obvykle přehlasováni lidmi, kteří k němu nemají žádný vztah, kteří v něm bydlí jen dočasně, kteří v něm, v budoucnosti nikdy bydlet nebudou, jejich zájem o jeho sud skončí dnem ukončení jejich studií.

Zanechávají tam však po sobě nahlé dědiství ve formě toho levicově nejradikálnějšího kongresmana, s jehož výřiny se pak musí většinou solidně konservativní obyvatelstvo obvodu, vypořádávat.

Mezi tím se však konají další a další volby, které udržují, díky hlasům levicovými agitátory zradikalizovaných studentů, tyto ultraliberální kongresmany v úřadě.

A to je to, co se přesně stalo a bude stávat v tomto volebním obvodu, pokud tento, absolutně nesmyslný zákon, nebude zrušen.

ZÁSLUŽNÝ ČIN
PRESIDENTA J. CARTERA

Souhlasem presidenta, bude vnitrozemský stát Arkansas spojen s mořem. Jeho rozhodnutím bude v povodí Červené řeky vybudována kaskáda zdymadel, která umožní spojení s řekou Misisipi, a tím otevře cestu námořní dopravě. Toto presidentovo záslužné rozhodnutí uvítají jistě všichni rozumní američané, kteří touží po tom, aby nezaměstnanost byla řešena prostřednictvím účelné práce, nikoliv gentským systémem.

středa, čtvrtek, pátek a sobota
SPECIAL

Citronový dort sypaný kokosem...\$1.75

Dlouhý datlový koláč...\$1.65

MINARIK BAKERY

Hlavní stan chutného pečiva a nejlevnějších cen. Teď je dobrý čas zkusit naše různé pečivo evropského stylu, budete všestranně spokojeni.

Otevřeno od 6:00 hodin ráno do 9:00 hodin večer. V sobotu od 6:00 hodin ráno do 6:00 hodin večer. V neděli zavřeno.

5832 W. Cermak Rd., Cicero, Ill.

OL 2-2854

DOBŘÝ OBCHODNÍ VÝKON JE PROVÁDĚT
BANKOVNICTVÍ TAM, KDE OBDRŽÍTE
ÚPLNOU BANKOVNÍ SLUŽBU

- Spořitelni účty
- Drive-in okno
- Půjčky na zvelebení domů

- Sekovní účty
- Markyčové půjčky
- Svěřeníctví

- Automobilové půjčky
- Bezpečnostní skřínky
- Půjčky na domovy

First National
Bank of Cicero

6000 W. Cermak Road, Cicero • OL 6-3000
Member of Federal Deposit Insurance Corp.

UKLÁDEJTE SPOLEHLIVĚ U
GUARANTY

SAVINGS and LOAN ASSOCIATION

3854-56 W. 26th STREET (roh Springfield Ave.)
CHICAGO, ILL. 60623 — CRawford 7-5300

OPATRNOSTI NIKDY NEZBÝVÁ!

Platíme 5¼% dividend na spořitelni účty

Veškeré vklady pojištěny do \$40.000
vládní agenturou:

"FEDERAL SAVINGS AND LOAN
INSURANCE CORPORATION"

DENNÍ HLASATEL

1545 West 18th Street, Chicago, Illinois 60608

Telefony: CANal 6-3315 a TOWnhall 3-5315

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Published daily Tuesday through Saturday, except Sunday, Monday and Holidays by the Denní Hlasatel Printing and Publishing Co., 1545 W. 18th Street, Chicago, Illinois 60608. - Subscription prices in U. S. A. by mail:

For half a year: Tuesday through Saturday \$21. 00. ,

Daily and Sunday: \$30. 00.

CANADA: Money Order, Express Money Order or Bank Draft. For half a year: Tuesday through Saturday: \$22. 00. Daily and Sunday: \$31. 50 for half a year.

Předplatné poštou v U. S. A. : Na půl roku od úterka do soboty: \$21. 00. Denní a Nedělní Hlasatel na půl roku: \$30. 00.

Předplatné do Kanady: Poštovní poukázkou (Money Order), Expressní poukázkou (Express Money Order) neb bankovní poukázkou (Draft). Na půl roku od úterka do soboty: \$22. 00. Denní a Nedělní Hlasatel: \$31. 50 na půl roku.

PENÍZE DO PSANÍ NEDÁVEJTE!

Denní Hlasatel vychází denně od úterka do soboty.

Za změnu adresy počítáme \$1. 00.

Nepodepsané příspěvky neuveřejňujeme, anonymní dopisy házíme do koše. Denní Hlasatel je tribunou otevřenou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. - Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články.

PLUMLOV ■ Poblíž města Prostějova stojí na zbytcích gotického hradu z druhé poloviny třináctého století raně barokní zámek Plumlov. Byl postaven v letech 1680 až 1688.

ŽENEVA, ŠVÝCARSKO

★ Po schůzce se švýcarským prezidentem Haferem Assadem prohlásil prezident Carter, že generální koncept o demilitarizované zóně na středním východě byl přijat. Po skončení rozhovoru se pan Carter vrátil zpět do Londýna a na dotazy novinářů odmítl určit kde tato zóna bude.

Národně bezpečnostní poradce prezidentů Zbigniew Brzezinski nazval schůzku mezi Carterem a Assadem mimořádně cennou, velice informativní a velice přátelskou.

MEXICO CITY, MEXIKO

★ Američané, kteří jsou v Mexiku vězněni protože byli zapleteni do obchodování s omamnými drogami, doufají, že budou mít v úterý, možnost telefonovat členům kongresu a nalákat na ně, aby tato podpora myšlenku výměny vězňů mezi Spojenými státy a Mexikem.

Pro některé z nich by to znamenalo svobodu, pro jiné pak odsezení zbytku jejich trestu ve Spojených státech.

PRETORIA, J. AFRIKA

★ Náš kompletně zdiskreditovaný velvyslanec u Spojených národů Andrew Young, odletěl na 12 denní návštěvu afrického kontinentu.

Pokusí se rovněž o návštěvu Jihoafrické Unie, ale předpokládá se, že zdejší vláda mu nepovolí vstup do země, po řadě idiotských prohlášení, které pronesl na její adresu.

Nezbývá než naše čtenáře znovu a znovu upozorňovat na to, že je absolutně nepřipustné, aby představitelé černských, militantních skupin, s komunistickými tendencemi zastupoval všechno obyvatelstvo Spojených států při mezinárodních jednáních.

Nikdo neupí a prezidentu Carterovi právo, aby si vybíral své spolupracovníky podle svého vkusu, ale nechá-li nás zastupovat nezodpovědným šaškem, který se nezmohl na nic jiného, než na hlášení politických hlášek, musí si pak za své rozhodnutí přivést zodpovědnost. Pan prezident by si měl uvědomit, že jeho vyhození na ochranu lidských práv a s chybě dření tohoto levickéhoho pomatence v úřade, jsou věci, které se vzájemně silně protínají.

A tak s opravdovou hrůzou

očekáváme jaké politické a mezinárodní skandály vzniknou z cesty muže, který přes svůj vysoký úřad dosud nepuchopil rozdíl, který je o uspořádání světa a řešení jeho událostí, má průměrný a civilisovaný občan, který je v naprosté většině a malé skupinky násilníků a kriminálníků jejichž jediným cílem je mít se dobře a nic nedělat. Máme obavu, že pan Young je vzorným představitelem poslední jmenované skupiny, zatím co mincí skupiny první s pozoruhodnou arogantností, ignoruje.

LONDYN, ANGLIE

★ Podle zprávy nejvýznamnějšího britského listu Times, jak izraelské, tak i egyptské branné síly, pořádají na svých stranách demilitarizované zóny, rozsáhlé vojenské manévry. Tyto probíhají už déle než šest týdnů.

Odhodlní vojenských sil OSN, které jsou v demilitarizované zóně umístěny, nazývají nynější vojenskou činnost nejváznější od roku 1973.

Souhlasí však s tím, že pohyby a cvičná střelba obou stran nepředstavují porušení podmínek příměří.

Na některých místech jsou obě strany od sebe vzdáleny ne více než 30 mil.

BELFAST, S. IRSKO

★ Protestantští vůdci hroutí se generální stávky se v úterý zapřísahali, že budou bojovat „až do trpkého konce“.

Vláda však hlásí, že práce po celém Severním Irsku probíhá normálně a že jen nepatrná menšina strává ve stávce.

V pondělí došlo k několika polovičatým pokusům protestantských skupin vyhořovat těm, kteří šli do práce a rovněž došlo k dvěma výbuchům bomb.

Vůdce stávky, ma ně, vyzývali k úplnému zastavení práce a protestantské paramilitaristické organizace, rovněž matně, vyzývaly pracující, aby se v zájmu jejich osobní bezpečnosti, nezdělovali na ulicích.

I KOVY SI PAMATUJÍ:

Ova američtí specialisté na žár-vzdorné spoje si vyklif za cíl vytvořit nitinol — slitinu niklu a titanu. Vznikl materiál s vysokou pevností a tvrdostí, který lze kalit a který má přitom ve srovnání s ocelí nízkou specifickou váhu. Při výzkumech nitinolu se však zjistilo, že tato slitina má „paměť“. Z nitinolového drátu udělali spirálu, zahřáli ji na 150° a nechali vychladnout. Pak na spirálu zavěsili závaží a natáhli ji. Znovu ji začali zahřívát. Když teplota dosáhla 95° C drát se jím před očima začal proměňovat v původní spirálu.

Patent obou Američanů musel být ještě doplněn nová slitina má schopnost obnovovat původně získanou formu. Právě tento fakt na sebe soustředil pozornost mnoha odborníků a vynálezců. Brzy se podařilo vytvořit řadu dalších slitin, které mají obdobnou „paměť“ — zlato-kadmium, titan-kobalt, titan-železo, titan-nikl-kobalt, měď-hliník-nikl aj. Každá z těchto slitin má v určitém teplotním rozsahu výjimečnou vlastnost. Nezapomnělo se však ani na nitinol.

V čem spočívá fyzikální mechanismus jeho „paměti“? Nedovedeme doposud na otázku odpovědět s naprostou jistotou. Už v sedmdesátých letech minulého století objevil německý metalurg A. Martens zpětné změny v krystalové mřížce. Atomy železa a uhlíku měnily své uskupení při kalení a popouštění. Tyto vlastnosti byly objeveny v mnoha dalších slitinách a dokonce i v čistých kovech.

Při nízké teplotě nic nebrání tomu, aby přitažlivost saskupila atomy co nej těsněji k sobě. Dejme tomu že atomy mají tvar koule, pak je nej těsnější spojení v podobě tří koulí dole a čtvrté umístěné na nich. Při zvýšení teploty se rozkyv atomů zvětšuje. Každý z nich se umísťuje nikoli v lůžku tří koulí, ale nad dvěma jinými. Atomy z nitinolových výrobků se vrací vždy na původní místo, zatímco v kovech, které nemají tyto zpětné vlastnosti, atomy „zabloudí“ a na své místo se nevrátí. Síly, které vznikají při návratu do původního tvaru, jsou značně velké. Například pro drát o síle 0,5 mm vzniká síla 800 kg/cm².

Využil těchto vlastností nitinolu a dalších slitin má velkou budoucnost. Třeba ustavení závlačky na lůžko příslušné místo: konce závlačky se nejdříve zahnou do potřebné podoby, pak se narovnájí, ustavi na místo, zahřejí a konce se znovu samy zahnou. S využitím vlastností takových slitin počítají i lékaři — chtějí sestavit samostatně se regulující motorek pro umělé srdce. Další možnosti pro využití nitinolu se rýsují i v bezpečnostní technice.

PODNOS NA OVOCE

Mezi působivé interiéry zámku v Náměšti na Hané patří červený salón. Je v něm dvě stě podestát let staré benátské zrcadlo v pozlaceném rámu. Nej cennější jsou podnosy na ovoce vyrobené z míšenského porcelánu.

DO ČESKOSLOVENSKA 1977
PŘÍMÉ LETY CHICAGO-PRAHA
NA PAN-AM LETADLECH

11. ČERVNA na 23 dni zaplněn
27. ČERVNA na 28 ni zaplněn
24. ČERVENCE na 30 dni - \$446.44

PŘÍMÝ LET CHICAGO - VÍDEŇ

A AUTOBUSEM DO BRATISLAVY
na Capitol Airlines
10. ČERVENCE na 31 dni - \$456.00

NOVÝ DRUH CHARTER ZÁJEZDU.
KAŽDÝ SE MŮŽE PŘIHLASIT.

Uvedená cena je včetně daní, žádné minimum nebo maximum.

Poslete vašim příbuzným oblíbený dárek

TUZEK

Veškeré informace obdržíte i

WEBER TRAVEL AGENCY

6805 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402

BI 2-1512

PI 9-1333

NOVÉ! NEJVYŠŠÍ ÚROKOVÉ SAZBY!
u WESTERN NATIONAL BANK OF CICERO
5801 West Cermak Rd., Cicero, Illinois, tel. 656-2000

7% CERTIFIKÁT VKLADU
4 ROKY (\$1,000 MINIMUM)

7 1/4% TAŽTE SE NA * Certifikáty vkladu, obnosu \$100,000
VÝŠÍ SAZBY NA * anebo více
6 1/2% Certifikát vkladu 2% ROKU A PŘES (\$1,000 MINIMUM)
5% Certifikát vkladu 1 AŽ 2% ROKY (\$1,000 MINIMUM)
6% Bankovní knížku čas. vklad 1 rok (\$500 minimum, přičemž
5 1/2% Bankovní knížka 1 rok (\$500 minimum, přičemž
5% Prav. úspory na bankovní knížku KTERÝKOLIV OBNOVÍ KÝKOLIV
přidat a vymazat
přidat a vymazat

THE WESTERN NATIONAL BANK
VYPLACÍ NEJVYŠŠÍ ÚROK ZÁKONEM POVOLENÝ.

NÍCO PRO ZABÍÁNÍ.

-Pone, máto obráčeně klobouk!
-Já vim, já jdu stejně za chvíli zpátky.

-Koupila jsem si u vás chléb a našla jsem
v něm střelný prach.
-Tak to nám nikdo musel hodit flintu do

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

HILDA R. JELÍNEK

manželka po zesnulém J. JELÍNEK

obýdli: 119 E. Lake Street, Barrington, Ill.

zemřela v pondělí dne 9. května 1977 v 5:50 hod. odp. ve věku 69 roků. Narodena byla v Chicago, Ill. Byla členkou Sokol Americký, Barrington Woman's Club a Barrington Senior Citizens Club. Pohřeb drahé zesnulé konat se bude ve čtvrtek dne 12. května 1977 v 10:00 hod. dop. z kaple pohřebního ústavu Wait - Ross - Allanson, 201 So. Main St., Algonquin, Ill. a odtud na Český Národní hřbitov.

Zanechává zde:

ANNE KLEY, Chicago, Ill., sestra; MILDRED KUŽEL a ROSE SPALE v Algonquin, Ill., setřenice; OTTO a ROSE rozená (NEZADAL) ZYKA, zesnuli rodiče a ostatní přátele. Návštěvní hodiny ve středu mezi 7:00 hod. večer a 10:00 hod. večer.

Další informace sdělí pohřební ústav Wait - Ross - Allanson
Telefon 658 - 4232

HITZEMAN FUNERAL HOME

Založen roku 1904

9445 WEST 31st STREET

BROOKFIELD, ILLINOIS 60513

Tel. 485-2000 521-3808

ZÁMEK V DAČICÍCH

V Dačicích, i když se připomínají už v roce 1183, nikdy nestál hrad, nýbrž rovnou zámek.

Inu, vysvětlení je prosté. Dačice byly nejdříve zbožím zeměpanským; později se dostaly do majetku řádu křižovníků s červenou hvězdou a když se konečně stal jejich pánem mocný feudál Oldřich z Hradce, nebylo nutné žádný hrad stavět. Oldřichův rod sídlil pevně v Jindřichově Hradci a příbuzní jeho manželky na Bilkově vzdáleném 4 km od města.

Po Oldřichově smrti se švagři, bratrance a sestřenice zle o Dačice pohádali. Klid vlastně nastal až po vymření starší linie pánů z Hradce (1452). Mezitím však město bylo svědkem jak husitských tažení, tak i dobytí a poboření hradu Bilkov.

A teprve teď nastává doba rozkvětu malého města v blízkosti zemských hranic. Na 150 let bylo v držení rodu Krajců z Krajku, kteří Dačicím získávali a udělovali různé výsady, milosti a práva a podporují rozvoj obchodu a řemesel. Nakonec se Dačice staly střediskem rozsáhlého panství a poslední Krajci Oldřich si tam dal na vršíčku postavit zámek. V kterém to bylo roce asi už nevíme. Víme však, že budova stála již roku 1591, neboť tehdy se v dačických knihách hovoří o domech na horním náměstí „vedle nového stavení Jeho Milosti Páně“.

Zámek dvakrát vyhořel a byl několikrát přestavován. Je pochopitelné, že každá přestavba zanechala na architektuře své stopy. Stavba byla původně renesanční, a dost možná, že se na jejích projektech podepsal nejen Itál Francesco Garofalo de Bison, který v téže době budoval překrásnou renesanční věž u kostela, ale i sám Oldřich Krajci. Ten totiž plány věže nakreslil, což neopomněl českým nápisem zaznamenat na věžné časy. Z původního zámku se dochovala renesanční patrová arkáda s toskánskými sloupy, odkrytá roku 1909.

K velkým přestavbám došlo v 18. a 19. století. Tehdy dostal zámek dnešní tvář — klasicistní průčelí vzniklo roku 1816, interiéry se upravovaly v letech 1831 a dalších.

ČESKÝ NÁRODNÍ HŘBITOV

HŘBITOV - MAUSOLEUM - KREMATORIUM

5255 N. Pulaski, Chicago, Ill. 60630

539-8442

788-8442

S chloubou předvádí veřejnosti nově postavené

Pres. Beneš a Gen. Štefánik křídla MASARYKOVA MAUSOLEA

nalézající se uvnitř hřbitova, obklopeného akry posvátného hřbitovního pozemku.

• ZAJISTĚNÍ - pro všechny věky - postavené z nejlepšího materiálu, který vzdoruje počasí. Dostatečné zdroje k udržení krypt.

POMNÍKY NA PRODEJ - VZORKY V KANCELÁŘI HŘBITOVA

Noworul Memorial Chapels

2658 S. Central Park Ave.

Telefon 762-2233

ČERMÁK POHŘEBNÍ ÚSTAV

NEJSTARŠÍ ČESKÝ POHŘEBNÍ ZÁVOD
V CHICAGU A OKOLÍ

5842-44 WEST CERMAK ROAD, CICERO

Založený r. 1880

Tel. Olympic 2-0243

WILLIAM J. SEDLÁČEK

ÚMRTÍ A SOUSTRAST

Oznamujeme všem členům, že zemřela milá naše sestra, jednatelka

HILDA JELÍNEK

(Manželka po zesnulém J. Jelínek, náčelníkovi Americké obce sokolské a zakladateli též. jednoty Sokola Amerického.)

Zemřela v pondělí 9. května 1977. Pohřeb bude ve čtvrtek 12. května 1977 v 10:00 hod. dop. z kaple Wait - Ross - Allanson 201 So. Main Str., Algonquin, Ill. na Český Národní hřbitov. Pozůstatky rodilce vyslovujeme hlubokou soustrast.

T. J. SOKOL AMERICKÝ

TILLY KVASNIČKA
starostka

MILDRED KUŽEL
pokladní

OZNÁMENÍ ÚMRTÍ

MARIE HOLADA

rozená DVOŘÁK

manželka po zesnulém JOSEPH HOLADA

zemřela v pondělí dne 9. května 1977 v 8:00 hod. večer ve věku 81 roků. Narodena byla v Čechách a v této zemi žila 62 roků. Byla členkou sokolské Town of Lake, Radu Woodrow Wilson č. 377 C. S. A. a Klubu Svoboda. Pohřeb drahé zesnulé konat se bude ve čtvrtek dne 12. května 1977 v 1:00 hodin odp. z kaple pohřebního ústavu Bečvář Funeral Directors, 5218 So. Kedzie Ave., a odtud na Český Národní hřbitov, kde tělesné pozůstatky budou zpopečňeny

Zanechává zde:

JOSEPHINE SOMMER, dcera; CHARLES HOLADA, syn; JERRY SOMMER, zeť; EMILY HOLADA, snacha; 4 vnoučata, 2 pravnoučata; FRANTIŠEK DVOŘÁK, bratr v Čechách, švagři, švagrové a ostatní přátelé.

Další informace sdělí pohřební ústav Bečvář Funeral Directors
Telefon 776 - 3809

1958- 11. KVĚTNA 1977-

VZPOMINKA

Bolestné vzpomínky přináší nám dnešní den, neboť je tomu 19 roků, co se s námi rozloučila naše milovaná matka tchyně a babička

ANNA LEVÝ

A NYNÍ ODPOČÍVÁ NA ČESKÉM NÁRODNÍM HŘBITOVĚ.

Často si tak myslíváme ve hvězdné noci, co bychom asi dělali, majíce svět v moci. Rozdali bychom všechno, celý svět i nebe - jenom bychom si nechali, maminko Tebe!

K uctění Tvé světlé a nehynoucí památky věnuji:

ADELIN A. a BOB F. DORUSHKA, dcera a zeť;
GEORGE F. a TEDDY LEVÝ, syn a snacha s rodnými a vnoučaty.

Pokračování ze str. 1

HLODAVÁ KRISE....

jistou jugoslávskou autonomii pak tím začlem Kremlu poselství, že Spojené státy odpoví ekonomicky, i když ne vojensky, na sovětskou intervenci.

Jako druhý příklad strategie bylo jasné oznámení Sovětem, že jakýkoliv pokus o jejich vojenské loveství v adriatické oblasti nebo kdekoliv jinde v Evropě, vážně ohroží plány na významné a vzájemné snížení výzbroje. Toto nelze považovat za návrat k Dullesově politice „na okraji války... Spíše je to jen jasné oznámení, jaká je naše zahraniční politika.

Jakožto třetí krok musíme skončit s ustrašeným uhybáním tomu, abychom jasně řekli nějaké filosofii je naše zahraniční politika založena. Platonické zmínky o lidských právech, které jsou zahrnuty v Helsinské dohodě, jsou pozoruhodné jenom jako rarita v nedávné historii zahraniční politiky Spojených států. Svět by neměl mít nejmenší pochybnosti o tom, jaký je náš postoj v otázkách lidské důstojnosti a národní nezávislosti. Jimmy Carter si zasloužil pochvalu za to, že pomohl věci morálnosti v politice. Nyní má skvělou příležitost k tomu, aby k svým prohlášením dodal nějakou podstatu.

I když Kreml bude vyvíjet své „pohoršení“ nad touto „provokací“, která je v této politice zahrnuta, ostatní vlády velmi pravděpodobně uvítají americkou iniciativu, z které se může vyvinout dobručinná ve formě zvýšené nezávislosti a politické pružnosti.

Tito by mohl být velmi příznivě nakloněn myšlence zvýšeného obchodování, bez ohledu na to, co si o tom Moskva bude myslet. Je už piece dávno známo, že se Tito snaží hrát jednu supervelmoc proti druhé a tím zajistit nezávislost své země.

Jenletmý pohled na mapu dokáže, že nezávislost Jugoslaviie má životní význam pro Západ. Balkánské státy tradičně sloužily jakožto nárazník mezi Západem a Východem. Sovětský svaz nepokrytě touží po jugoslávských adriatických přístavech, které pro něj představují odrazový můstek do Středozemního moře.

Dnes nejsnadnější cestou do Středozemního moře je pro Sovětský svaz snadno uzavřitelný Bospór a Dardanely.

Hromadění a koncentrace sovětské námořní moci v Adriatickém moři by mělo vylučovat nějakou odpověď od Spojených států a zemí NATO. Zvýšení sovětské úlohy v Jugoslavii by jen přispělo ku zvýšení nerovnováhy a politických třenic v sousedící Itálii.

Důležitost této oblasti je tak přílišná, že si nemůžeme dovolit hrát hru zanedbávání a přehlížení.

Carterova administrativa musí jednat okamžitě a důrazně, aby tam zachovala politickou vojenskou rovnováhu.

Nárazníková diplomacie je diplomacií realističtější a slouží zájmu Spojených států.

Také ptáci tancují

Ornítolog M. Brant našel již v řecké muthologii záznam, že Théséus oslavil své vítězství nad Minotaurem tancem jeřábů. Také Číňané znají tanec bílých jeřábů. Na Aleutách bylo zaznamenáno, jak tančí dvojice jeřábů. Samec se oráčí kolem samičky, hluboce se uklání a poskakuje před ní. Ona mu odpovídá tím samým způsobem, jako by tančila balet. Na podzim je možno pozorovat také tance jiných ptáků. Tetřev podupává na větví se zobákem obráceným k obloze v úplné extázi při které je docela hluchý a slepý.

Krahujec vzlétá se stromu, opisuje spirály, zatímco samička předvádí akrobatické výkony které zakončí valčíkem spolu s partnerem. Klasickému tanci se nejvíce podobá tanec krocánů. Oni utvoří kolo, pak udělají tři kroky kupředu a přitom vydávají své zvláštní bučení. Počtem se vrátí na původní místo a začnou charakteristický menuet, otáčející se s předstíranou lhostejností a vážností. Jako při kavkazské lezce páni krouží kolem jedné nehybné stojící divčiny. Sluka předvádí svůj tanec v třech figurách. Nejprve samci běhají sen a tam, zobák natažený rovně před sebou, potom zdvihnou zobák k nebi a podupávají na místě. Nakonec mávají křídly, začínají tančit valčíkovým krokem. Zatímco páni tancují, dámy se se zdánlivou nevšímavostí procházejí nablízku v trávě.

Potom solista z dámského hejna přichází k samcem, zvolí si jednoho, laská ho jemně zobákem, hladí mu píčka a provází ho do lesa k intimnějším nežnostem. Ostatní znovu začínají tanec před další

vyvolenou. Biolog byl překvapen Biolog Maupoil byl překvapen podobností těchto figur a jejich porádkem, které porovnává s tancem primitivních obyvatel Guineje. Podobný ceremoniál je možno vidět také u jiného druhu tetřevů, kde si samičky velmi pozorně vybírají nejpůvabnější samečky.

Zjistilo se např., že 10 z 12 vyvolených pánů mělo skvoucí peří. Při popisu těchto tanců v zelených sátech je možno jen obdivovat ty podivné figury, zpěvy, čtverylky a jiné choreografické divy. Jsou tance výlučně párové, existují balety kachen na vodě a také originální tance divokého kačera. Proč však ptáci vlastně tancují? První odpověď je jasná. Jsou to tance předcházející milostným hrám vyvolává je tedy instinkt zachovávaní rodu. Podobné zvyky jsou známe u primátůvých lidí, například u jistého indiánského kmene, kde chlapi před svatbou tancují tanec, napodobující tanec skalního kohouta. V některých alpských vesnicích - vesničané podnes napodobují v jedné figurě svého tance pohyby tetřeva. Ptáci však netancují jen v období kdy jim rostoucí vášně přikazuje pyšnit se před samičkami. Tak, jako rytmus tam tamu nebo rock and rollu slouží lidem k tomu, aby je přivedl do rozjařené nálady, tak také u ptáků tanec uspokojuje jejich potřebu rytmického pohybu. Nučím jiným si

Ničím jiným si neumíme vysvětlit na příklad tance kachních párů, které pokračují také v zimě. Tak jako člověk hledá v tanci uspokojení a fyziologického uvolnění svých smyslů, podobně ptákům poskytuje tanec radost,

**ZÁCLONY,
DRAPERIE,
POLŠTAŘE, DEKY
A POVLAKY.**

**Největší výběr zboží
všeho druhu.**

Jsmé v obchodě
přes 40 let.

Ondrus & Son

ESTABLISHED 1935
• DRAPERIES • CURTAINS • BEDSPREADS • BEDDING
6533 CERMAK RD. 484-1700
• BANK AMERICARD • MASTERCARD

KLUB DOMOV

z Národního Svazu českých katolíků
pořádá

V SOBOTU 14. KVĚTNA 1977
V 8:00 HODIN VEČER
v sále sokolovny "TÁBOR"
na 16. ul. a Clarence Ave. v Berwynu, Ill.

MAJÁLES

"po staromu" — čili jaké to kdysi bývalo...

Májové spění a taneční pásmo

Účinkují členové a mládež Klubu Domov se
svými přáteli

- * PROGRAM: F. UHLÍŘOVA
- * TANCE: BLAŽA HOLUBOVA
- * HUDBA: G. KOLLARIC
- * TANEČNÍ VESELICE
- * DOMÁCÍ KUCHYNE

Vstupné \$4.00. - Lístky v předprodeji v obchodě paní
Hermíny Ondrušové, u pana Pancnera, u Kapešů v Ridgeland
restaurantu v Berwynu a u členů Klubu Domov

ar už společně s partnerkou,
anebo v hejnech. Pták byl tedy
prvním tvorem na světě, který
uměl zpívat a tancovat.

ZAJÍMAVOSTI.

Kdysi romantická Seina se mění pomalu,
ale jistě v prozaicky páchnoucí stoku.
Odborníci odhadují, že reka - od Paříže
po její ústí v Le Havru - otravuje každoročně
více než milion kubických metrů kanalizačních
splachů.

*

V Holandsku lze koupit nový protiatomový
kryt. Je to objemný válec z umělé
hmoty, který se zakope do země. Uvnitř
jsou čtyři lůžka a osm míst k sezení. Pro
tože je zájem o kryty velice malý, firma
změnila inzeráty: „Naše kryty slouží za
vinné sklepy.“

MORIC MICHALEK.

František Cyrill Kampelík.

V roce 1859 vydal větší spis „Průmyslné návrhy, jak by zamožní a chudí občané z Čech, Moravy, Slezska i Slovenska, jsouce dokonali řemeslníci a rozumní rolníci, místo útrátného, nebezpečného stěhování se do daleké Ameriky — ráděj vzorná, průmyslná, pěkná, orbou pověstná města nebo nové osady na řídko zalidněných úrodných končinách rakouské říše pod ochranou c. k. vlády zakládati měli, aby před hroživým schudnutím a svizelem ještě v čas ubíhající, jakož i potomkům jejich dobře se vedlo. Všem občanům na rozmyšlenou a k dělnosti, jenžto několik synů majíce, každému z nich statek aneb velkou živnost dání nemohou. Jak z dlouhého titulu zřejmo, volal Kampelík spisem tímto k osazování řídko zalidněných, při tom však úrodných krajů Slavonie, Sedmíhradska, Uher a Chorvatska českým a slovenským lidem z chudých horských krajů, které nedávají dostatečně ohlasy svému obyvatelstvu. Osazováním tímto chtěl pomoci nejen chudíně a obcím na chudých našich hornatinách, ale pracovat i k rozšíření a posílení národa a rozšíření používání jazyka svato-václavského. Tímto kolonizačním plánem zabývala se i vláda rakouská a vydala k tomu č. 23. prosince 1858 zvláštní kolonizační zákon.

V letech 1859 a 1860 vydával „Zábavné a poučlivé pohádky, báchoroky, bajky, hádanky, životopisy, deklamovánky“, jichž vyšlo celkem 6 sešitů.

Ještě v roce 1860 vydal svým nákladem velký politický spis „Stav Rakouska a jeho budoucnost“, o němž dlužno zvláště se zmíniti. V knize té uložil celé své politické přesvědčení i své tužby jako uvědomělý Čech a Slovan, který jako tak mnozí jiní v době tehdejší i pozdější — viděl budoucnost národa nejlépe zabezpečenu v rámci silného Rakouska, od něhož však žádal více porozumění a spravedlnosti pro národy slovanské, prohlášení jazyka československého jako jazyka většiny obyvatelstva za jazyk státní s nejúplnějším uplatněním jeho ve školách a úřadech i nejvyšších, provozování politiky slovanské a ne německé atd. Již tehdy svým varovným hlasem napomínal na více místech tohoto díla rakouské státníky, pravě, že osud Rakouska záleží na tom, kam svou politikou bude směřovati, zda germanismem k západu a severozápadu, nebo slavismem k jihovýchodu a Střednímu moři. Dále praví, že chtíti Rakousko přetvořiti v kus Germanie jest nešťastná myšlenka a nemožnost, nechť-li státníci jeho bezpečnost a zachování vydati v nebezpečí. Prohlašuje, že Rakousko může býti jenom tehdy zachováno, bude-li milováno od Slovanů, neboť jeho osud hlavně na nich spočívá. Ke konci knihy věnuje několik kapitol slovenským poměrům, ostrými slovy odsuzuje národní utlačování slovenského národa Maďary a žádá pro něj plnou rovnoprávnost politickou i národní v úřadech i ve školství.

Dnes vidíme, že měl Kampelík pravdu. Poněvadž Rakousko provozovalo politiku čisté německou, práv národa našeho i ostatních národů slovanských nešetilo, naopak při každé příležitosti je potlačovalo, poněvadž jeho politika směřovala k vyhubení všeho Slovanstva, vykopalo samo sobě hrob.

Vydání tohoto díla bylo posledním politickým rozmachem Kampelíkovým, neboť po něm rozvinul na Královéhradecku hlavně činnost národohospodářskou a to slovem i tiskem. Vydal sice v r. 1864 ještě knihu „Samovolná germanisace češtiny, moravštiny, slovenštiny kazí její lahodnou srozumitelnost, čistotu, sílu, ráznost, libozvučnost a jakými opravami v takové nesnázi snadno vyhovět lze“, ale pak i v tomto oboru se již nadobro odmlčel. Posledně jmenovaný spis jest zajímavý a důležitý tím, že celý jeho obsah levan jest jedinou myšlenkou — povznesení a očistění mateřské mluvy a sjednocení spisovného jazyka pro československý národ a v důsledku jeho sbratření československé. Jak krásně praví na stránce 127 a 128: „Co Bůh spojil, nerozlučí člověk. My, sme náboženstvem, společnou říší, najpřibuznějším nářečím a historickými upomínkami s bratry Slováky spojeni a jedna krev“ a dále praví: „Vzájemnost mezi námi Čechy, Moravany, Slezáky z jedné strany s bratry Slováky z druhé strany je pro nás nevyhnutelná, chceme-li svou národnost posílit, řeč spisovni opraviti a z germanisace se vybaviti“.

Konečně uvádí podrobné prostředky, kterými sblížení obou větvi národa dalo by se provést a vzájemnost československá prakticky prováděti. Jsou to po většině tytéž prostředky, kterými i dnes pro utužení československých styků pracujeme.

Rok 1918 přinesl splnění i těchto jeho snů, tužeb a celoživotní jeho práce do posledního písmene, neboť dnes nejen jsme se se svými slovenskými bratry sblížili a čím dále, tím více se vzájemně poznáváme, sbratřujeme a podporujeme, ale vytvořili jsme s nimi jediný samostatný stát — Československou republiku, jejíž pilíře, budeme-li se vzájemně ctíti, jeden druhého si vážíti a vzájemně se podporovati, zůstane-li svorní jako bratři jednoho otce, jednolito národa, věky přetrvávají a odolají všem přívalům a nástrahám nepřátel.

Jak jsem již výše poznamenal, pracoval Kampelík na Královéhradecku hlavně národohospodářsky. A tu můžeme směle prohlásiti, že jako byl nadšeným buditelem a neohroženým zastáncem práv národa našeho, takovým byl i bohatýrem práce pro hospodářské a kulturní povznesení kraje, v němž žil a působil. Nebylo jediného většího podniku na Královéhradecku, aby Kampelík nestál u něho v čele a nepracoval k jeho uskutečnění. On správně vystihl, že politické a jazykové obrození českého národa nutno doplniti i obrozením hospo-

dářským, neboť národ sebevzdělanější a politicky vyspělejší byl by slab a neznamenal by nic na dějích světovém, kdyby zůstal chudým a finančně odvislým, kdyby obchod a průmysl nebyl v jeho rukách a zejména kdyby na jeho půdě nestál vzdělaný a hospodářsky neodvislý rolník. Velký duch Kampelíkův dobře pochopil, že národní vzdělání mládeže ve školách a zachování otecké půdy potomstvu jsou nejbezpečnějšími prostředky, aby milovaný národ zachoval svoji budoucnost. Proto všechny své síly, svůj neohybný národohospodářský rozhled, své vzdělání a bohaté životní zkušenosti věnoval tomu přesvědčení. Jeho první usilovnou snahou bylo, aby venkov náš pozvedl se kulturně i hospodářsky. Rolník v době té — nedlouho po zrušení roboty — byl bez jakéhokoli vzdělání, neuvědomělý, nesjednocený a bez ochrany, jeho majetek pak zadlužený a často i předlužený, úpěl ve spárech různých lichvářů, kteří rolníku poskytovali úvěr na nesnesitelně vysoký úrok, aby jej z rodného statku v krátké době vypudili. Panující hospodářská tíseň, jevíci se v nízkých cenách zemědělských výrobků, smutný úděl tehdejšího rolníka ještě zvyšovaly.

Kampelík vida všechnu tu bídu a utrpení lidu rolnického, přemýšlel, jak by jej povzněl, na jeho rodných statech zabezpečil a z rukou lichvářů vymánil. Sleduje své myšlenky uložil v několika národohospodářských spisech, jimiž chtěl proniknouti k srdci neuvědomělého, na sebe odkázaného venkova.

Tak vznikl jeho již v r. 1856 napsaný, ale teprve v r. 1861 vydaný spis „Spořitelny po farských kollaturách orbě, feneslu ze svízelné pomohou“, jemuž na titulní list vešel na cestu po vlastní vznešené heslo „Co jednomu nemožno, to všem dohromady snadno“, které se stalo vůdčí hvězdou a vedoucí myšlenkou velkého našeho družstevního hnutí. Zajímavé jsou důvody, které uvádí pro zakládání těchto venkovských spořitel, jsou tytéž, kterých i my jsme užívali o 30 roků později při budování svých Kampelíček a které svoji originalitou a přesvědčivostí mají ještě dnes plnou svoji platnost. Uvádí tyto důvody:

- a) Mrtvé sumičky peněz samotam ukryté schlázely by se jako věly do oulu, velký a dělný kapitál skládající.
- b) Spořitelna kollaturní stala by se každému kollaturníku, zvláště čeledínům, služkám, nádeníkům, tovaryšům a jiným dělníkům po službách Božích snadno přístupnou, nikdo by schválně cestou drahého času k práci neztrácel.
- c) Kapitál potřebující občané snáze by si ho bez oklik a ztráty času mohli vypůjčovat, úroky vypláceti a také po dílech vypůjčený kapitál spláceti, aby sobě opatrnou spořivostí z dlouhých rychleji a snáze pomáhali.
- d) Orba, řemesla, hospodářský průmysl dostaly by lacinější kapitál na zálohy ke svým opravám.
- e) Půjčený kapitál větší jistoty by dýcházel, poněvadž se kollaturníci dobře znají a hospodářské neduhy, mravní vady, slabá hypotéka (jistota), špatný úvěr (kredit) tak snadno mezi známými utajeny býti nemohou.

Tyto jeho kollaturní spořitelny měly býti však podle jeho názoru i šířiteli správnosti, mravnosti a pracovitosti, sloužit k zvelebování nejen zemědělství, ale i řemesel a průmyslu, zakládání nových podniků, hospodářských škol, jednot atd.

Kampelík ve svém spisku krásně praví: „Čeled, dělníci, tovaryšové a jiní vidouce, že lepší budoucnost v moci své mají a že sami sobě svůj osud kují, jistě budou pracovitější, pořádnější, spořivější, ve službě stálější, muzikám a nočním hejřivým toulkám se vyhýbavější, v kouření tabáku se zmírnější. A dále praví: „Živnostníci a rolníci věduce o studni, kde se peníze stýkají a mohouce sobě lacinější kapitál, t. j. za mírnější úroky vypůjčiti a zas po dílech ho spláceti, budou podnikavější, správnější, průmyslnější, živnost svou opravujíce a zvelebujíce. Rolníka nebude lichva (úžera) mořit, on spíše na svůj statek náklad povede, aby jeho polnost dobytkařstvím zlepšil aneb mokřiny trativodmi podzemními (drény) vysoušel, opravené louky lepšími travinami posel, štěpařství, vinařství, chmelářství, včelářství, hedvábnictví, zelinářství a j. zaváděl. Není pochybnosti, kdyby orbě a řemeslům lacinější kapitály a jiné dobročinné ústavy, jako hospodářské školy, jednoty, výstavy po krajích ku pomoci přispěly, že by vzkvítaly lépe. Ke konci vyslovuje zbožné přání, které v první své části zůstalo ještě plných 20 roků nespůlné: „Kdyby alespoň v každém kraji jedna hospodářská škola i hospodářská jednot byla!“

Spis obsahuje dále podrobně propracované stanovy pro kollaturní spořitelny, vzory účetních knih, pokyny pro vedoucího spořitelny a končí doslovem, v němž již předem vyvrací různé námitky, které by neuvědomělý nebo sobectí lidé mohli proti kollaturním spořitelnám uváděti.

Bohužel, že geniální návrh Kampelíkův se v době tehdejší neuskutečnil k největší škodě nejen našeho venkova, ale celého našeho národního hospodářství. Zůstal nepovšimnut, bystrý a prozíravý Kampelík, který svým duchem žil celá desetiletí napřed, nepochopen, až jeho vznešené heslo „Co jednomu nemožno, to všem dohromady snadno“, jest stále nejvyšší metou našeho snažení družstevního. Naše venkovské spořitelny nezakládány podle jeho návrhu, nýbrž podle vzoru Raiffeisena, který přišel se svým ne méně krásným návrhem o několik roků po něm. Okolnost tato nemůže však zmenšiti zásluhy Kampelíkovy, neboť on byl první, který spasnou tu myšlenku a do podrobná propracovaný návrh na zřizování kollaturních spořitel přinesl a který hlásal, že ne v cizí pomoci, ale ve vlastní síle a svépomoci spočívá budoucnost rolnictva a tím celého národa. Proto také naše venkovské spořitelny a záložní spolky nazvány po něm jako svým ideovým tvůrci „Kampelíčkami“.

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

PRO INFEKCE ZKUSTE
Kabatovu Černou Mast

Mast, která táhne a hojí... Na vředy, vyrážky, lezebné rány, po hmožděnině a jiné kožní infekce.

Prodava se ve všech vedoucích lékárnách anebo u

RIEDEL PRESCRIPTION
PHARMACY

3156 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623
Telefon Blahop 7-7550

ISKA
PAINT - WALLPAPER

6113 W. CERMACK ROAD,
CICERO, ILLINOIS

656-2583 - 863-2453

GRANÁTY
Z ČESKOSLOVENSKA

MACH Importers

3720 West 26th Street

BERWYN
NATIONAL
BANK

JEDINÁ ČESKÁ BANKA
7112 W. CERMACK ROAD
BERWYN
TELEFON ST 8-4700

Pondělí, úterý, čtvrtek 9 ráno do 3
odpo. Ve středu zavřeno. Pátek 9
ráno do 8 večer. Sobota 9 ráno do 1
odpoledne.

Z ČESKOSLOVENSKA
Jemný porcelán
pro 8 neb 12 osob

MACH Furniture
3720 W. 26th STR.

Vlněné babušky

Čs. paniny (selské) z Československa. Německé váhy na kg. Okřiny. Velké úty. Mlýnské na máslo a maso, na housky, hmoždýře. Uherská paprika. Francovka ALPA. Kvedlačky, měchačky, válečky. Kuchařské nádoby polované. Stainless Steel nádoby. Cestovní kufry.

Mach Importers

3720 West 26th Street, Chicago
10x10m

Kampelíkova neobvyčejná prozíravost a všestrannost, jeho snahy do budoucna vnučaly mu podněty, které znamenaly nejen veliký pokrok, ale téměř úplný obrát v dosavadním uspořádání veřejných záležitostí a z nichž mnohé teprve v dobách daleko pozdějších se uskutečňovaly. Tak v roce 1864 vydal pozoruhodný spis »Všeobecná assekurace proti škodlivým živlům, proti pádu dobytka, po krajích zafiděná, výborně by u nás napomáhala orbě, průmyslu rolnickému«. Co bystrých národohospodářských postřehů a duchaplných myšlenek jest sneseno do malého tohoto spisku! Hned na počátku praví: »Silně chybujeme, že svému národnímu hospodárstvu rozuměním nechceme, všeliké kapitály z vlasti svých jinam přes hranice pouštíme«, kaceřuje zasilání peněz zahraničním pojišťovnám a doporučuje zařizování okresních nebo krajských všeobecných pojišťoven (Assekuraci) proti ohni, povodni, vichru, krupobiti a pádu dobytka. Představuje si ji povinnou pro všechny občany za malé pojistné, rozvádí hned podrobně její základní stanovy, v nichž na vše pamatuje, i již na zužitkování přebytků ku podpoře zemědělství, řemesel i průmyslu. Dále mluví o prospěchu pojištění u domácích pojišťoven pro celé naše národní hospodárství, o jeho vlivu na zvýšení blahobytu národa a nabízí, aby k umožnění zřízení těchto pojišťoven byly zakládány krajské hospodářské jednoty a v obcích hospodářské rady, na jejich sestavení a obor působnosti podává hned propracovaný návrh. Želiraje na to, že zřizování těchto pojišťoven mělo již dávno býti zemskou nebo státní záležitostí, ale že centralismus a germanisace pohltili všechny daňové přírůstky, napomíná spoluobčany: »Proto u nás na nikoho nečekajme a raději sami se k něčemu mějme. Nám rakouským Slovanům nikdo nepomůže, než-li my sami a to chvalitebnou vzájemností.«

Ke konci svého výborného spisu poukazuje na pojišťovnu v Praze již 40 let existující, t. zv. »Česko-Assekuraci«, již vytýká malou hybnost, nepraktičnost a slabou energii a z toho všeho plynoucí nepatrné výsledky v pojišťování proti pojišťovnám zahraničním. Jako prostředek k jejímu většímu uplatnění doporučuje zřízení filiálky v jednotlivých krajích Čech.

Jako závěr spisu vysvětluje vznik a účel jeho poslání, aby buď Českou assekuraci v Praze pohnul k větší činnosti, nebo kdyby se tak nestalo, aby královéhradecká hospodářská jednota zřídila všeobecnou assekuraci pro celý kraj.

V r. 1865 vydal v důsledku panujícího velkého sucha spisek »Jak si pomůžeme k deštům, hojné rose, clitice sobě úrodu zemskou zvětšiti a jak bychom se proti přívalům a povodni chrániti mohli«, v němž zejména varoval před nerozumným kácením lesů, které připravuje krajiny o vláhu a pustoší je.

Téhož roku vydal ještě jeden národohospodářský spisek »Prostředky proti zlým časům«, který věnoval sousedům a pilným hospodářům na Svobodných Dvorech u Hradce Králové, a v němž k odstranění zlých časů navrhuje zařizování zábavných a dobrodružných družstev a hospodářských rad v každé obci. Kampelík byl vlastně prvním hlasatelem a průkopníkem sdružování našeho rolnictva, v něm viděl jeden z prvních prostředků k zlepšení života na venkově a jeho hospodářského povznesení. Jiní navrhovaná zábavná a dobrodružná družstva a hospodářské rady jsou vlastně pozdější čtenářsko-hospodářské besedy, které po našem venkově se zakládaly. Ve spisku tomto burcuje opět svědomí národa a prohlašuje, že blaho národa našeho spočívá v nás samých, ve svornosti a uvědomění národním, vzdělání, práci a spojitosti. Mesla tato, která jsou vůdčími ve všech jeho spisech, jsou i hesly dneška v osvobozené vlasti.

Rok na to zpracoval finanční a národohospodářské úvahy Jos. Kadečky, ředitele opočenské hospodářské školy, a vydal je knižně pod titulem »Z nedostatku peněz orba, obchod, průmysl, řemesla v nynější době klesají. Jak si teda k penězům pomůžeme, aby obživy a blahobytu přibýlo?«

Dále vydal sbírky themat k společenským rozhovorům o otázkách z oboru národního, literárního a zemědělského, poslední sbírku v r. 1866 pod názvem »Zábavný hovor u piva po bitvě u Hradce Králové«.

Když jeho podnět k založení časopisu »Zlatý Prut« v r. 1864 pro naprosté nepochopení se neuskutečnil, přikročil v r. 1868 sám k vydávání čtrnáctidenníku »Průmysl«, kterému vytkl za úkol, aby hlásil hospodářské zájmy kraje královéhradeckého, pracoval k zvelebení zemědělství a průmyslu. Leč i tento list byl nucen přes veškeré úsilí a přinesené hmotné oběti pro malý počet odběratelů ani ne po roce zastavit. Jak těžce nesl nezdar tento, lze nejlépe vyčísti z jeho »Zaslána« v č. 4, které adresoval občanům v kraji královéhradeckém.

Leč ani tento nezdar jej na vytčené dráze nezarazil, pracoval kulturně i hospodářsky dále.

Tak v těchto letech vznikly z jeho popudu a jeho práci četné hospodářsko-průmyslové podniky. Kampelík jako horlivý jednotel královéhradecké krajské hospodářské jednoty uspořádal v r. 1862 hospodářskou výstavu v Nechanicích, v r. 1864 v Hradci Králové, byl hlavním pečadatelem známých velkolepých královéhradeckých obžinek, vůbec v letech působení jeho v Kuklenách nebylo na Královéhradecku většího podniku, který by nebyl jeho dílem.

Velká jeho práce kulturní neomezovala se pak jen na činnost literární, ale byla i působností přednáškovou a poučovatelskou. Kampelík již v r. 1860 volal po zrušení školního platu na školách národních t. zv. sobotálesu, hovořal pro prodloužení školní povinnosti do 14 let, pro zavedení nedělních odpoledních pokračovacích škol a zřizování škol hospodářských i řemeslnických, sám pak byl učitelem přírodopisného a jazyka českého na hospodářské škole ve Stěžeřech, zaniklé v r. 1866.

Ještě v r. 1870 vydal spisek »Pozor na čistotu společnosti u nás hovoří u nás ještě připraveny rukopisy spisů: »Co Rakousku a jeho národům z nesnáze pomůže, zda

centralisace nebo federace?«, »Základ federalismu v Rakousku«, »Co si přejou Čechoslováci«, »Vinařství a konečně »Památka krajina vůkol Hradce Králové v ohledu staroslovanského pohanství«, leč k jejich vydání se již nedostal. Na podzim 1871 ulehl, od té doby stále chřadl, až dne 8. června 1872 vydechl svoji šlechtinou duši a dne 11. června 1872 uložen k věčnému spánku na hřbitově v Kuklenách za poct, které se prokazují jen mužům o vlast a národ nejzasloužilejším.

Konec

„Věrný jako kočka?“

Aiká se: věrný jako pes. O kočce se to říci nedá. Rychlostí kočku afrických a asijských stepí — geparda, člověk sice dokáže zkrátit natolik, že se mu stal pomocníkem při lovu (jako třeba sokol), ale v žádném případě se gepard nestal domácím zvířetem.

Doma mluv se svými dětmi jen česky!

Spokojeně přede v našem náruči, nechá se hladit — ale jen když chce ona sama. To platí stejně o „obyčejném“ mourovi jako o šlechtěných plemenech, jimž člověk dokázal vnutit vzhled, ale nikdy si nedokázal podmanit jejich kočičí hrdost. Golem Kitty Hill, kocourek perského kouřového plemene, to může potvrdit...

Pro nejlepší výsledky
dejte oznamku
do Denního Hlasatele

SECOND FEDERAL SAVINGS

Cor. 26th Street
& Pulaski Road
CHICAGO, ILL. 60623

NEJLÉPE SE NAJÍTE
V ČESKÉ RESTAURACI

BOHEMIAN RESTAURANT COLONY HOUSE

Otevřeno každý den od
11:00 hod. dopol. do 8:00
hod. večer.

V SOBOTU ZAVŘENO!

V neděli otevřeno od 11:00
hod. dopol. do 8:30 hod.
večer.

9163-65 W. CERMAK RD.
NORTH RIVERSIDE
Telefon 447-7524

VEŠKERÉ PŘEKLADY

KOUPĚ A PRODEJE MAJETKŮ
VÁM ZAŘÍDÍ
Maruška ŠMELHAUSOVÁ
Pav - Hanson Realty
795 - 7100

CIVIC SAVINGS + LOAN ASS'N

3522 W. 26th STREET,
CHICAGO, ILL.

Tel. LAwndale 1-6200

Vaše úspory pojištěny
do \$40,000

ROBERT I. VANEK,
president

PAUL'S BODY SHOP

5234 WEST CERMAK ROAD
CICERO, ILLINOIS 60650
Volejte 656-4477
Taťte se na p. SVACINU

1545 W. 18th Street
Chicago, Illinois 60608

Uzávěrka do 8:30 hod. dop.
pro příští den.

MALÝ OZNAMOVATEL CLASSIFIED

TELEFONY:
CHICAGO: 226 3315
PŘEDMĚSTÍ: 863 5315

DODÁ VÁS INZERÁT DO 30,000 ČESKOSLOVENSKÝCH DOMACNOSTI V CHICAGU A PŘEDMĚSTÍ

DENNÍ HLASATEL
11. KVĚTNA 1977

STAVEBNÍ ODBOR

VYUČENÝ BARVÍŘ
s evropskou zkušeností
OLDŘICH KOJECKÝ
Vnitřní a venkovní barvení,
odborná, čistá a poctivá
práce. Speciální vymazávání
stěn a stropů před barvením.
Pojištění. Rozpočty zdarma.
Volejte po 5 hodině, telefon
TO 3-7834
1331 S. 61st Ct., Cicero.

xst

**NOVÉ BOILERS,
FURNACES,
CENTRAL
AIRCONDITIONING**
Electronic filters,
humidifier,
water heaters A. O. Smith.
EMIL HRACH a Syn
447-2844

WESTERN GENERAL REPAIRS AND MAINTENANCE

• Panelování
• Barvení a natírání
• Tesařské práce
• Remodelování
JIRÍ KORAN 656-1942
xst.

VEŠKERÉ ZEDNICKÉ A CEMENTÁŘSKÉ PRÁCE

Opravy komínů, chodníků. Výměna
okapových rour, tarování plochých
střech. Garážové podlahy, patia.
Vymazávání zdí. Schody. Vnitřní a
venkovní barvení.

KUBA FROŇEK
788-3761 484-3395
Volejte po 8:00 hod. večer.

PRONAJME SE

BROOKFIELD

Pronajmou se 4 pokoje, 2 ložnice.
Moderní apartmentní budova blízko
Burlington dráhy. Dospělým dáme
přednost. Sporák a refrigerator. Vo-
lejte:

485-7233 11x3

PLUMBING

ROYAL PLUMBING & HEATING

Hot water heater "Reem". New
boilers "peerless". Sewer rodding.
One year guarantee. A všechny insta-
lační práce provádíme rychle a lev-
ně k vaší spokojenosti. Rozpočty
zdarma.

1. Štěpánek
852-5881

Spolkový věstník zábav

MAJÁLES
„po staromodu...“ čili jaké to kdysi
bývalo. Pořádá klub Domov z
N. S. Č. K. v sobotu 14. května 1977 v
8:00 hod. večer v sále sokolovny
Tábor, na 16. ulici a Clarence Ave.,
Berwyn, Ill. Májové zpěvní a
taneční pásmo účinkují členové a
mládež klubu Domov se svými
přáteli; hudba: G. Kollarič, domácí
kuchyně, bar. Vstupné 4 dolary.
Listky v předprodeji v obchodě pí. H.
Ondrušová, p. Pancera, u Kapešů -
Ridgeland restaurant a členů klubu
Domov. 14k

PEČE O STROMY

ODBORNÉ KÁCENÍ
a prořezávání stromů, evergreens a
živých plotů za nejnižší cenou.
Rozpočty zdarma. Úplně pojištění.

JOHN KOVACIC -863-4219

PŘIJMOU SE

INDUSTRIAL SEWING MACH OPERATOR

Must be experienced. American
Guard It. Mfg. Co. 1240 N. Homan
235-6436 7x7

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy metals
industry. Applicants must have
well rounded mechanical back-
ground of conveyor systems,
overhead cranes, hydraulic sys-
tems and other plant machinery.
Welding experience also required.

R. LAVIN SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.
Equal Opportunity Employer.

8x7

KOUPÍ SE

DENNÍ HLASATEL POTREBUJE ČESKÝ PSACÍ STROJ.

Máte-li podobný psací stroj, pro který
nemáte již potřebu, zavolejte Denní
Hlasatel, telefon:

226-3315 nebo 863-5315

*n

Čištění koberců a čaloun. nábytku

Čištění koberců, wall to wall, na
schodech peršanů atd. Potahy na
gaučích, křeslech, židličkách, v autech.
Mytí panelovaných, barvených zdí a
stropů ve vašem domě, obchodě,
restauraci atd. Taktéž stěhováním
menších kusů do krátké vzdálenosti.
Práce pojištěna. Slevy pro důchodce.
Rozpočty zdarma.

K. H. DUSEK
Volejte přes den a večer
759-4365

15dxm

LIBERTY BELL

**Declare
financial
independence.**

Take stock in America.
Buy U.S. Savings Bonds.

Research
Education
Service
American
Cancer
Society

WE'RE FIGHTING FOR YOUR LIFE

Eat Less Saturated Fat

American Heart Association

Pro obchodní úspěch oznamujte v Denním Hlasateli!

MAJETKY NA PRODEJ

CICERO S ZDĚNÝCH FLATŮ

Výnos ročně \$10,800. 4x4 a 1x3
pokoje. Velká garáž. Okolí 56. a 23.
ul. Cena \$79,900. Udělte nabídku.

SVOBODA 3739 W. 26th ST.
LA 1-7038 TO 3-2460

10x3

NA ZAKÁZKU STAVENE

3 ložnicová residence. Okolí 18. a
57. 1 1/2 koupelny. Nejlepší koupě v
Cicero. Garáž. Mod. Kuchyně.
\$47,500

SVOBODA 2134 S. 61st Ct.
OL 2-6710 TO 3-2460

10x3

Care
is Love
in Action

Give to the
Match of Dimes

THAT'S A FACT

BIG WIND! HOW FAST IS A TORNADO? THE HIGHEST
RECORDED SPEED IS 280 MILES PER HOUR,
RECORDED AT WICHITA FALLS, TEXAS IN 1958

YOU'LL NEVER SEE IT...
...UNTIL YOU NEED IT!
WE'RE TALKING ABOUT THE
MONEY SAVED AUTOMATICALLY
FOR YOU WHEN YOU
JOIN THE PAYROLL SAVINGS
PLAN WHERE YOU WORK.
THE MONEY IS USED TO
BUY U.S. SAVINGS BONDS
AND YOUR NEST EGG
GROWS WITH EVERY PAY
CHECK. SO...WHEN YOU
NEED IT...IT'S THERE!
☆☆☆☆

GOT ANYTHING CHEAPER?
INTERESTED IN A SIMPLE
WOMEN'S GOWN MADE OF
SHATOOSH? IT'S YOURS IF YOU
CAN AFFORD TO PAY \$5000
FOR ONE. SHATOOSH IS A
WOOL MADE FROM INDIAN GOATS

TEXT OZNÁMEK ZRCADLÍ PŘÁNÍ NAŠICH ZÁKAZNÍKŮ

POKRAČOVANÍ ÚVAHY DR. KALVODY

Prof. J. KALVODA, USA

Už před uzavřením smlouvy Benešovo pro-sovětské stanovisko bylo známo jak Sovětům tak i Západním spojencům. Beneš i Stalin souhlasně naléhali na uskutečnění „sociální revoluce“ v Polsku, Jugoslávii, Rumunsku a Maďarsku; oba naléhali na bezpodmínečnou kapitulaci států německé osy, včetně Maďarska a Rumunska, a byli proti jakémukoli mírnějšímu řešení německé otázky; oba naléhali, aby druhá fronta byla otevřena v Západní Evropě a ne na Balkáně. Stalinova opozice proti invasi Balkánu západními spojenci byla pochopitelná; chtěl, aby se vysílili bojem v Západní Evropě, kde Němci vybudovali opevnění a kde vyloďení by stálo mnoho lidských životů (jak tomu vpravdě bylo). Nechtěl, aby měli snadný úspěch v „měkkém břichu“ Německa a zabránili tak sovětskému proniknutí do srdce Evropy. Stalin chtěl mít volnou ruku na Balkáně a ve Střední Evropě; a jeho cílem bylo, jak se o tom sám zmínil později v jednom dopise maršálkovi Tišovi, maštrovat až k britskému kanálu a „osvobodit“ Francii a Itálii. Jaké však měl Beneš důvody k zavrhnutí balkánské invase plánované Churchilllem, doporučené Poláky a očekávané Jugoslávci?

V otázce balkánské invaze zájmy Stalinovy a Benešovy byly společné, ač ne totožné. (Je to pochopitelné: Stalin byl Marx-Leninista a Beneš byl oportunista). Beneš si přál sovětskou okupaci Střední Evropy, speciálně Polska a Maďarska, a žádal Stalina o pomoc v otázce Slovenska. Šel tak daleko, že v prosinci 1943 v Moskvě vyjmenoval Slováky, které bude nutno povést (Tuka, Šano Mach, Tiso, Gašpar, Medrický a Čatloš). V případě obsazení Československa vojenskými jednotkami ze Západu, s pomocí armád jugoslávské, maďarské, rumunské a slovenské, Benešova vláda by byla nucena resignovat na konci války, jak to sama slavnostně prohlásila při svém ustavení, a Češi a Slováci by si sami rozhodli, jaké politicko-ekonomické státní zřízení by chtěli mít. Tyto základní otázky by byly rozhodnuty nikoliv diktátorem Benešem či čs. komunisty, ale svobodně zvolenými zástupci všeho lidu. Rovněž Beneš by si nemohl vyřádit úcty se svými politickými odpůrci a těmi, kteří se nekláněli u vrbiček, jak tomu skutečně bylo, když se Beneš vrátil přes Moskvu jako nikým nezvolený, ale Sověty uznávaný suverén. Benešovy dekrety byly nepochybně v rozporu s čs. ústavou z r. 1920, ale pomohly komunistům k dosažení jejich cíle, k postupné sovětizaci Československa. Beneš dosáhl svého cíle: byl Moskvou uznaným suverénem pro něhož zá-

kony neplatí. S hlediska dlouhodobého však se stal, jak tomu chleli čs. komunisté, Stalinovým nástupcem a hrobačem svobodného Československa.

Československo-sovětská smlouva ze dne 12. prosince 1943 měla mnohem širší význam a mnohem dalekosáhlejší následky, než se Beneš domníval před svým odjezdem do Moskvy přes Teherán. Mimochodem, Beneš tehdy netušil, že jeho cesta do Teheránu sloužila jako volavka, aby odvrátila pozornost od tajné konference, která se tam konala. (Beneš byl v „karanténě“ celý týden a strašně se rozčiloval, jak o tom autorovi vyprávěl americký diplomat, který byl přidělen k jeho „družině“, že neměl žádné spojení se světem a že nevěděl, co se děje). Byl však s výsledky teheránské konference spokojen, považoval ji za „velký úspěch“ a jak sám napsal po válce, svoji politiku usměrnil, aby zapadla dobře do jejich výsledků.³⁰ Jeho smlouva se Sověty pomohla zavleci Československo a celou Střední Evropu do sovětské zájmové sféry.

Beneš byl jediným známým nekomunistickým politikem ze Středovýchodní Evropy, který šel s sovětskou a pro-sovětskou propagandou jak v soukromých rozhovorech se západními diplomaty tak i veřejně. Ubezpečoval kde koho, že Stalin nemá v úmyslu zbolševizovat Středovýchodní Evropu, že neustaví komunistickou vládu v Polsku, a že bude vždy k západním spojencům lojální. Na své zpáteční cestě z Moskvy se zastavil v Alžíru, kde prohlásil: „Můžete se spolehnout, že Rusové dostojí svým závazkům. Já je znám dobře, mluvím jejich řeč, viděl jsem Stalina každodenně dvanáct dní, oficiálně i neoficiálně. (Zde Beneš nemluvil pravdu; se Stalinem se každodenně nestýkal). Mám dojem, že jsou velmi šťastní, že jsou opět v rodné zemi... Berou svoji mezinárodní zodpovědnost vážně a podle mého soudu můžete mít plnou důvěru, že svým závazkům dostojí.“³¹

V březnu 1944 Beneš řekl zástupci londýnského Daily Express: „Já osobně Rusům věřím; míní to, co říká a já věřím, že budou plně spolupracovat s Anglií a Amerikou. Úzkostlivě plní rozhodnutí teheránské konference, zabezpečit mír několika generacím. Nevěřím, že Rusko se bude vměšovat do vnitřních věcí svých sousedů. Mohu vás ubezpečit, že Stalin je ochoten potvrdit svůj výrok, že je naprosto proti všem snahám vnést komunistické zásady Dunajským zemím... Stalin chce jen konec fašizujícím oligarchiím, jako jsou ty v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku.“³² Podobným způsobem se vyslovoval Hubert Ripka.

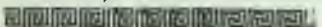
Ač šli podobně či stejné informace, Benešova propaganda byla účinnější než propaganda sovětská. Mnoho lidí ji přijalo nekriticky v domění že Beneš byl upřímným demokratem a byl tudíž hodnověrným, zatímco k Sovětům bylo hodně nedůvěry, datující se z doby předválečné a paktu Hitlera se Stalinem.

Československá propaganda ovlivňovala veřejné mínění i doma prostřednictvím rádia. Jan Masaryk na př. prohlásil dne 7. listopadu 1944, že Sovětský svaz „nemá žádné imperiální cíle a věra ústy svého velkého maršálka (Stalina) znova zdůraznil, že si přeje, aby druhé státy byly naprosto nezávislé.“³³

Pokračování

DEVĚTSIL BÍLÝ ■ Poměrně záhy zjara se objeví v horách podél vlhkých cest a potoků nažloutlé bílé koule devětsilu bílého. Mnohdy jeho květy tvoří celé koberece. Po odkvětu vyrůstají velké srdčité listy.

USMRTELÁ SE LAKEM NA VLASY.

Jedna straší paní si lakovala u plotny vlasy. Při rozprašování vznikla mlha z kapek laku, které v blízkosti tepelného zdroje vyvolaly explozi. Chytily ji šaty a paní ze strachu nebyla schopna uhasit požár. Našli ji mrtvou v kuchyni.

NOVÁ ZÁSoba REKORDŮ Z ČESKOSLOVENSKA

rychlostí 33-1/3 rpm.:

- PANTON 020133 - "Pějme píseň dokola" - směs populárních písní jako: Spadl listek z Javora, Lešetinský kováč, Hledám galánečku atd. 10 inčů, MONO, \$ 4.98.
Panton 220433 - "Moravanka" - lidové písně jako: Smutný su já, Jedna růže, dvě růže a jiné. 10 inčů, \$4.98, STEREO.
Panton 010434 - Pějme píseň dokola 3" - směs populárních písní jako: Hasiči jedou, Kalná je voda, Brambory a růže a jiné. 12 inčů, MONO, \$ 5.98.
PANTON 110330 - "Muziky, muziky" - slavné pochody Fr. Kmocha zpívá mužský sbor, hraje hudba čs. lidové armády. 12. inčů, STEREO, \$ 5.98.
SUPRAPHON 1141250 - "Pod jednou střechou" - skladby Karla Valdaufa jako: Až si budeš jinou brát, Pro dědečka, Svatební den a jiné, STEREO, \$ 5.98.
SUPRAPHON 1142117 - "Hraj, muziko, hraj!" - Šťěstí na rozcestí, Ach Bože lásko, Vy zvonky v Loreti a jiné. 12 inčů, STEREO, \$ 5.98.
Supraphon 1170583 "Na Sumavě je dolina" - lidové písně jako: My sme chasníci, Rekrutská, Do lesička na čekanou a jiné. 12 inčů, STEREO, \$ 5.98.
SUPRAPHON 1141425 - "Muziko, muziko česká" - směs populárních melodii jako: Jarabáček, Bílý kvítek, To byl ten nejhezčí valčík a mnoho jiných. 12 inčů, STEREO, \$5.98.
"Dvě vdovy" - opera B. Smetany, 3 STEREO desky, \$17.94.
Slovanské tance (Ant. Dvořák), 2 stereo desky, \$ 11.96.
Na každou zásilku rekordů přidejte 75c na poštovné v USA.

Seznam rekordů na požádání

TUZEX

Potravinové balíčky bez cca, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zaručeně.
Seznam zdarma.

Ku Dni Matek dne 8. května máme blahopřání v české a slovenské řeči 15 a 25c kus, české též 35c kus. Těž k různým příležitostem jako narozeninám, jmeninám, k uzdravení atd. Poštovné 30c na každých 5 kusů.

České knihy, učebnice, slovníky - žádejte seznam. Nový seznam knih v přípravě, zajistíte si ho předem. Kuchyňské potřeby, koření, čaje, křišťálové sklo a keramika a mnohé jiné. Seznamy zdarma na požádání.

Kalendář čsl. světa 1977 - \$ 1.50, poš. \$ 1.80.

NEJVĚTŠÍ NÁKUPNÍ STŘEDISKO ČESKOSLOVENSKÉHO ZBOŽÍ V AMERICE.

(Zákazníky ve státě Illinois upozorňujeme, aby na každý \$1.00 zaslali o 5c více na státní daň.)

F. PANCNER
6514 West Čermák Road, Berwyn, Ill. 60402

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVENA 1977

JINDŘICH Š. BAAR:

OSMAČTYŘICÁTNÍCI

ROMÁN

V temných, klenutých sklepech pod zemí hromady bramborů už také cítily jaro, klíčily ve všech očkách, dlouhé, bílé sláhouny tlačily se z hlíz, prorůstaly a prodíraly se hromadou k malému okénku, kudy jedině sem spoře proudil vzduch a světlo.

Kdo jen ruce měl, pomáhal vynášet a přebírat. Žáci ve druhém klasu profídli, ba i první třída cítila, že všude pomýšlejí na sadbu »klencké pšenice«, jak dolejší úrodné vesnice potupně říkaly o čtvrtěčních podzimních trzích v Domažlicích klenckým bramborům, když jich celé fůry přiváželi v pytlích a kde si je vybrali na sadičku.

Pan učitel Eisenhut nařídil tudíž svému pomocníkovi Jindřichovi stáhnouti obě klasy v jednu a sám také jel s děvečkou na Vohrádku, kde měla škola pole i louku, vyorat záhůnky, aby políčko bylo včas připraveno. Doma Lénynka s matkou už od božího rána vynášely z hlubokého sklepa celé chuchvalce bramborových hlíz, jež byly tak prorostlé dlouhými klíči, že držely pohromadě jako by byly sdrátovány. Sklep ve škole měli špatný, příliš teplý a vlhký, brambory v něm obyčejně bledně přezimovaly a také dnes stěžovala si Lénynka panu Jindřichovi, odvádějícímu shora do přízemí hrstku svých žáků, že mají letos víc bramborů hnílých než zdravých a také odporný zápach, který se šířil celou školou, prozrazoval, že Lénynka nelže.

»Aby ji tak viděl Faster,« napadlo zamlklému mládenci, když stála před ním s vyhrnutými rukávy na lupičce, v krátké spodničce, pod kterou určité vystupovaly plné boky a dole se bělala okrouhlá, nahá lýtka, neboť k takové práci se nelze vystrojit jako do kostela. Ale sám zůstal chladným a tvrdým jako suk, ani ho nenapadlo, aby počkal, až děti zmizí ve třídě, aby se Lénynce nabídl, že jí pomůže vynést těžký koš z tmavého sklepa, aby ji tam poškádlil nějak, šlápl do tváře, nebo o hubičku okradl, naopak; ani nejmenšího hříšného pokušení nepocítil, jen na školu myslil a také si Lénynce navzájem postěžoval; teď že to začne, husy a housata že už odvedly mu ze třídy polovičku dětí, brambory mu jich berou druhou půlku a co ještě zbude, to že uteče, jakmile se otevře pastva a klidně pak odešel do třídy...

Lénynka zlostí a lítostí až zčervenala a také si vzpomněla na Fastra, ten že byl jiný, ohnivější, ten že by jistě před ní nestál jako kamenný svatý Ján před školou a nevykládal jí o pastvě, ale před ním že by musila utíkat a jistě by ji prohnal tak, až by se zadýchala a musila mu hrozit maminkou...

Mládenc Jindřich byl sice zapáleným muzikantem, v tom se mu ani tatínek nemohl vyrovnat, ale za muže by ho nechtěla i kdyby ji maminka sebe víc přemlouvala a sebe krásnějšími barvami malovala život po jeho boku. »Muziku má rád,« udeřila Lénynka mrzutě košíkem o vlhkou zemi ve sklepě, »a ostatní je mu všechno lhostejné. Jen kdyby si ho tatínek tak nevážil a kdyby ho tak nepotřeboval na kůru, už bych se postarala, aby odtud vyletěl a nějaký veselejší pomocník se k nám přistěhoval.«

Paní učitelová seděla venku na záslup pod odvedením na nízké stoličce a pilně přebírala brambory. Hnilé na kaši házela rovnou na hnůj, nahnílé kladla zvlášť pro veně, zdravé pak dělila ještě na malé a velké, na ranní a půlnocní, vybírala z nich okaté na sadičku a všechny ostatní nechávala k jídlu. Těšila se už, jak je vynese na půdu, rozloží je tam po lili-něné lepence, nechá je tam zavadnout a jak znamenitou chuť pak dostanou. Celou duší byla při té důležitě práci, ale přece jedním uchem hned počala bystře poslouchat, jak se Lénynka s panem mládcem na chodbě baví.

»Jistě teď dá dětem nějaké tiché opisování, ustanoví staršího žáka, aby dával pozor, každého neposedu zapsal a sám pomůže Lénynce vynášet,« hádala v duchu. Zlobila se naň, že se k deři málo má, že mu přece už po lopatě napověděla, že Lénynka zdědí školu, protože je nejmladší a poslední, všichni její bratři i sestry že jsou zaopatření a jak dobře a oni stále jako by tomu nerozuměli. Lénynka přece není k zahoezení, ale zrovna stvořená k horoucímu pomilování. Všecko se na ní jen houpe a třese, na lupičce až švy praskají, jak je nalitá, Faster byl po ní celý žhavý a tenhle mládenec ne a ne chytout.

Děti už odříkaly »ajmolajns«, už počítají na tabulkách i z hlavy, už je slyšet jeho hlas, jak horlivě ve třídě vykládá, ó, to už nevyjde, ani si na Lénynku

nevzpomene, ba ani dva starší žáky nebo žákyně nepošle, aby jim pomohli, takový nevšimavý, netečný je, že by opravdu bylo nejlip, kdyby ho muž propustil a nějakým čipernějším mládcem ho nahradil...

Černý mrak nad hlavou mládence Jindřicha houstne, ženské přidávají se na stranu jeho tajných nepřátel a aniž by to dosud cítil, počíná se mu puda pod nohama viklat.

Každý den jezdí pošta z Klenčí dolů do Horšova Týna i nahoru do Lesního Muchova v Davořích, ale jen jednou, někdy i dvakrát v týdnu přes Domažlice a Koutě do Kdyně. Jezdí tam hlavně k vůli vrchnímu úřadu v Koutě a k vůli kdyňské přádelně, která se letos značně rozšiřuje. Všichni zedníci i tesaři z celého kraje už se tam na stavbě ohlávají a také v Psutkově kovárně pospíchají, aby už ji dodělali a mohli odejít do kdyňské fabriky, kde platí o pět krejcarů denně víc než všude jinde na stavbách.

Král vyorává u Jam jedním koněm záhůnky a právě, když dohání k silnici a obrací pluh, jede kolem kdyňská pošta. Hospodář jen tak z pouhé zvědavosti strhl po ní okem, ale když viděl, že v ní někdo sedí, podíval se pozorněji a poznal cajkmistra Zippnera.

»Ten jistě jede žalovat,« kmitlo se mu hlavou podezření, »ale ať si jede, co dostal, má, a nikdo už to s něho nesundá. Patrně cítí ten výprask ještě v kříži, protože jede jako pán a nejde pěšky, jako chodíval.«

To ovšem nemohl vědět sedlák Král, že jede na útraty obce, že veze na srdci žalobu na sedláky nejen pro noční přepadení městské rady, ale hlavně k vůli potupě, která se stala jeho dcerám na včerejšek v noci. Žaloba uváděla to všechno v souvislost se sporem o lůsy, líčila to jako nízkou mstu za to, že sedláci nemohou vládnout radnicí a městečkem a hlavně hrůznými barvami malovala, jak se v Klenčí vzimá český, revoluční duch, že už i komediant Smíd odvážil se vzdorovat městské radě. Němci že jsou v městečku ukrutně pronásledováni, žádný sedlák že jim ze záští ani koně nepůjčí, ani záhon pod brambory — jak tomu vždycky bývalo — nepřenechá, travničkám že brání vyžívat meze, vodoteče a průhony, takže chudý člověk nemůže být v Klenčí živ, nemá kam pítlnout brambor, ženy řemeslníků a chalupníků, ba i jejich nedospělé děti že se musejí samy zapřahat do bran a pluhů, aby bídná políčka pod lesem nezůstala neobdělána, zatím co selské koně jezdí na výdělek anebo se válejí doma ve stájích. To všechno že se děje z národnostního záští, které v městečku rozněmchal administrátor Faster a po jeho odchodu udržuje je — učitelský pomocník Alois Jindřich. Proto aby sedláci dostali vojenskou exekuci na tak dlouho, dokud se nevyšetří, kdo postavil potupný māj před domem cajkmistra Zippnera, kdo přepadl v noci a vážně zranil městského rychtáře a pány přisedlí, dokud se neuvolí sedláci obdělávat pole chalupníků a ponechávat jim všechnu travu na mezích, podnívích a jiných okrajkách svých polí a luk, ale zvláště aby se ihned zakázalo komediantu Smídu jezdit do Klenčí a učitelský pomocník aby byl ihned přeložen z Klenčí na takové místo, kde by nemohl vlastenčit a šířit státu nebezpečné, podvrtné písničky, knihy a noviny, jeho principál, pan učitel Ondřej Eisenhut, že už je starý, pohodlný a proto slabý, takže dovoluje svému pomocníkovi roztahovati se i na kůru a hrát tam české mše, jako se stalo o minulých vánocích.

Do půlnoci seděla městská rada na radnici, třikrát vyměnil městský písař svíčky ve svícnech před křesílkem, než celou tu žalobu sestavili a než ji čistě opsali, městskou pečeti opatřili, než ji všichni podepsali a než si ji Zippner mohl odnésti domů.

Teď ji vezl do Kouta, natrásal se v starém poštovním voze, jak rachotil po silnici, ale ještě víc ho zlost nadzdvíhovala, rozpaloval se cestou a v duchu sbíral kde jaké polínko, aby je přiložil na ten ohníček, který v Koutě sedláckým rozfouká, aby tu písemnou žalobu notně omastil ústním podáním, aby osolil i opeřil tak důkladně tu omáčku, že i nvšnému Královi zajde chuť stavet se proti radnici a Němcům v Klenčí.

Slunce svítlo a hrálo ještě upřímněji než včera, zaorávaná mrva páchla, vlhká ornice syrově voněla, za pluhů vykračovaly si batolivé vrány i čiperní špačkové, vybíraly červy a ponravy, šedí skřivani vznášeli se nad tou všedností života jako básníci vysoko v čistém, tetelivém vzduchu, někde už sázeli, jinde teprve přiváželi sadičku v pytlích, lidé volali na sebe přes meze a brázdy: »Pámbů vobroď, haby narostly velký jako hlava selky.«

»Dyž to Pámbů! Vám teky vobroď Pámbů brambůry, habyste jich mili na fůry.«

»Sázíte cibuláky?«
»Cibuláky, modročky i rohlíky, co kdo chce.«
»Kdepak jste vzali letos sadičku?«
»Vyměnili jsme si ji na Dílich, míru za míru.«
»Tamodtud se u nás vedou brambory.«
»Jen kdyby jim teď chtělo hezky namoknout, zimní vláha už není skoro žádná.«
»Ale za to pěkně se sází.«
»To ano. Práce jde sama od ruky.«

JARO je tady
MARINA taky
NEJLEPŠÍ
permanents

Gu.4-1118

MARINA'S
BEAUTY SALONHome of the finest
permanent waving
Visit Marina's new
salon -

6234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

Hašek Rite - Way
ROOFING CO.

STŘECHAŘSTÍ KONTRAKTORI

2639 So. Kedzie Avenue

Dělníci pojištění.

Telefon: Blšhop 7-1212

MIZEN
SAVINGS
and loan associationNOW SERVING YOU AT TWO
LOCATIONS

HOME OFFICE

107 EAST PLAINFIELD ROAD
WILLOWBROOK HINSDALE P O

ILLINOIS 60521

325-6610

CHICAGO OFFICE

3917-3919 WEST 26th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60623

762-1264

FSLIC

George C. Baata
President

Z ČESKOSLOVENSKA

pro muže boty

široké (EEE) krásné též papuče,

pantofle, pracovní obuv.

MACH SHOE DEP.

3720 WEST 26. STR.

19dxm

Matrace
Box Spring

4kxm

Mach Furniture
3720 W. 26th. St.

SUŠENE HŘIBKY \$19.50 lb.

Houby \$7.98 lb
Václavky \$3.49 lb
Kmin \$1.25 lbMák melem zdarnia.
KRUPKY

MACH Imports

3720 West 26th Str. 14 xm

JINDŘICH Š. BAAR:

OSMAČTYŘICÁTNÍCI

ROMÁN

Bezstarostně veselí, radost a smích podmanil si kde koho. Lidé si zpívali, žertovali, každou chvíli oráč, jak jel okolo, strčil do některé k zemi ohnuté selky nebo děvečky, takže se převálila do kypré země, rychle vstávala, oprašovala se a když se chtěla mračit, smáli se jí ostatní a omílovali sedláka: »To se musí, když se sázejí brambory, válet se v nich, potom se povedou a narostou velké jako dřeváky.« Celý kraj, od lesa k lesu, naplnil se blaženou náladou pokoje a míru.

Také pan učitel Eisenhut šťastně sadil odpoledne poslední brambor do země, děvečka zavedla šimla do stáje, on sám šel se posilnit k Johanesům, spláchnouti prach, svlažit vyprahlé hrdlo a nahladití zeměděnému tělu všechnen pot, který dnes prošlo při té nezvyklé sedlačině. Popřál si pan principál u Johanesů jako odměnu dnes dvojnásobnou míru, ale přece cestou k domovu zastavil se ještě v krámku pana Bilkka nejen na sklínku roztopšinu navrch, hlavně však proto, aby se dozvěděl, nemusí-li na radnici, nečeká-li tam naň jako na počítvedoucího nějaká neodkladná práce a na čem se večera městská rada usnesla.

Ruka ruku myje. Dnes mně a zítra tobě. Bilek s Eisenhutem si rozuměli a jeden druhému viděl do karet. P o to píšat svému kolegovi nic nezatajil, ale pověděl mu celý obsah nové žaloby, kterou dnes Zippner vezl do Koula a hlavně ze široka se rozhovořil o tom, jak všichni sočí na pomocníka Jindřicha, jak volali: »Toho musíme odtud vypíchnout, ten musí jít za Fastrem, čím dřív, tím líp, potom zůstanou sedláci bez rádce, potom jim nikdo ani řádky nenapíše, nepřechte a nepřeloží a kovaného Němce nám sem musejí dát za mládence, aby nemohl česky učit, i kdyby chtěl.«

»To že řekli?« křičoval se Eisenhut, »vy jste to tak napsal?«

»Musil jsem.«

»Ale co já si bez něho počnu? Roztrhat se přece nemohu; škola, obec, rodina, hospodářství, to všechno už zabírá všechnen můj čas, takže o hudbu se stará jenom pomocník. Přijdu na kůr, sednu za varhany a všechno, zpěv i hudba, výborně nacvičeno klapě jako v opeře. Ne, ne, Jindřichu tak snadno nepustím.« třepal rukou, vypil nový kalíšek a už za šera trochu těžkým krokem šlapal po schodech školy rovnou nahoru, kde vedle druhého kladu tiskl se podkrovní pokojíček učitelského mládence.

»To vlastenectví mu vyženu z hlavy, nasadím mu do ní Lénynku, slíbím mu školu a za tu cenu jistě se zřekne všech bláznovských myšlenek. Mně jako otci přísluší postarat se o své nejmladší a nejmilejší dítě. On sám do smrti by se neodvážil k Lénynce zvednout oči. Mysli si, že bych mu ji nedal. Ale dám mu ji, Jindřichovi ji dám, do lepších rukou ji dát nemohu.« bručel si cestou rozjařeně a srdce mu v těle poskakovalo dobrotou a radostí.

Pokojíček našel sice otevřený, ale prázdný. Mládenc Jindřich také se někde jarním večerem toulal a tak nemohl pan principál otevřít mu své srdce dokořán a obejmout ho jako syna, což by jistě v té rozčítlivé náladě byl učinil. Vrátil se proto s nepořízenou a mrzut do kuchyně.

»Kde pak tak dlouho chodíš?« uvítala ho paní učitelová, »tak se mi zdá, tatínku, že jsi dnes trochu přebíral?«

»Zdá nezdá, přebíral nepřebíral, všechno jedno, není tady pomocník?« zabručel nevrle Eisenhut.

»I kdepak tady! Ten se sem přijde jen najíst a potom Bůh ví, kde brousí, jaké má spády a kde se potlouká.« kysele odpověděla mu žena.

»Já mu to zarazím.« zatvrdil se náhle Eisenhut a cítil, jak pojednou se v něm všechno obrací, láska mění se v hněv, dobrota v přísnost a měkká nálada v tvrdou a nepoddajnou.

»Už by bylo na čase,« kape paní principálová do toho ohničku oleje.

»Ukážu mu, co je principál. Až dosud jsem s nim hrál do mol, teď to vezmu do dur.«

Eisenhut se sice z té přísnosti vyspal, ráno zabíhal a rozptýlil několika šlupci všecku kyselost, kterou včera pocítoval, přece si však mládence zavolal, aby mu domluvil. O Lénynce už se ovšem ani nezminil a hned vykládal o žalobě, kterou Zippner na něho nesl do Koula, že musí obrátit, chce-li se v Klenči udržet a natáhnout jiné struny.

»Kdo chce s vlky být, musí s nimi výt. Hlavou ned neprorazí ani paní konisarka, ani Faster a tím

méně už vy. Nechte-li se z Klenči stěhovat někam na samotu k sv. Anně, kde dávají lišky dobrou noc, musíte jít s námi, s pány a ne se sedláky,« skoro křičel Eisenhut ke konci.

V mládenci ovšem lirklo jako v hodinách, než počnou tlouci, když pan principál spustil na něho tak nezvyklou písničku, mlčel jen a poslouchal.

»Národovce! Vlastence!« rozhazoval ruce pan principál, »co pak já nejsem dobrý Čech? Ale Češi se dělí na vzdělance a nevzdělance. My jako vzdělání lidé umíme německy, se vzdělanci mluvíme německy a s nevzdělanci česky. Naším úkolem je, jak víte sám a jak vám v Budějovicích v preparandě řekli, šířit vzdělání tak, aby každý žák slovení i písmem ovládal němčinu, úřední řeč, se kterou se dostane všude, kdežto s českou řečí nedojdete ani do Čapartie. Právý vlastenec musí se snažit, aby všichni Češi uměli dobře německy.«

Husí kůže naskakovala ubohému mládenci, ale neodvážil se ani pípnot. Patron má české školy v Trhanově, ve Kdyni, i novou v Postřekově, ale také má německé v Nemanicích, Hirsově, Všerubech a zvláště tu nejhorší a nejobávanější u sv. Anny. Tam by ho mohli poslat, a kdyby nešel, mohl by svázat raneček a jít znovu po vikářích a školáči a lebat si nové místo pomocnické...

»Pan Worlitscheck, pan doktor, pan Johannes, pan farář i pan páter, všichni mezi sebou mluvíme německy, vy mezi nás ani nechodíte a stále jen držíte se Bartošovic hospody. Přestaňte s tím a jděte co nejdříve do Domažlic k panu vikáři, aby se vás zastal, aby věděl včas, odkud vítr fouká.«

To byla zlatá rada, kterou dal principál svému pomocníkovi a ten mu za ni také vroucně poděkoval a hned ve čtvrtek ji také splnil.

Kaplan Faster seděl na děkanství v Domažlicích a měl jednu z nejhorších chvilek samotáře. Užíral se otravnými myšlenkami. Bolest v nohou a kloubech sice povolila, práce také měl dost, neboť bratr děkan zastával i děkanský i vikariátní úřad a co tu měl bratra, tuze se o kancelář nestaral, ale Faster cítil, že není ničím víc, než zase jen osobním kaplanem. Léta ulkají a kam to vlastně až dosud přivedl? Čím jsem? »Ničím!« zachechtal se v něm posměšný hlas. A přece jaké plány si dělal! Medicínu studoval, hovořil o skvělé budoucnosti, ba i když pak koně předsedal a vstoupil do semináře, viděl se, jak skládá doktorát theologický nebo alespoň filosofický, sedí za katedrou a vykládá pozorným studentům své svobodomyšlné názory na život i věčnost, jak kráčí neohroženě ve stopách učeného profesora Bernarda Bolzana a jeho žáků Fesla a Schneidra...

Život pomalu mu utíká jako voda v řece a co dosud udělal? Vykládal v Klenči sedláckým dějinám, politiku a naučil je milovat rodný jazyk a české knížky. Toť vše. Jaký to chudý život! Tak se mu pojednou zdálo, že je jako lampa prázdná, bez oleje, která stojí někde v koutě, ale nesvítí, že je jako krb zaouchený, plný popela, sazí, rousu, ale oheň v něm nehoří, studánka bez vody, strom bez květu a plodu, toť jeho život...

V tom někdo na dveře pokojíčku jemně, nesměle zatukal.

»Volno,« zabručel mrzutě a obrátí hlavu ke dveřím, myslil si: »koho to sem kozel nese?«

Ve dvořích stanul učitelský mládenec Jindřich. »Příteli!« vyskočil hned Faster a rozevřel náruč. Všechny chimyry a mraky přehaly rázem do daleka, hořkost a bolest propadaly se v duši do hluboka a upřímná radost a potěšení vysoko tryskalo z očí i řečí Fastrovy.

»Co dělá Lénynka?« chtělo se mu hned v zápětí vykřiknout, ale kousl se do jazyka a cítil, jak ho osten žárlivosti citelně bodl.

»Posadte se, Jindřišku zlatý, posadte,« věděl ho k polovce, na které sedával u něho, dokud ještě administroval v Klenči, »a povězte mi, co děláte, jak se tam všichni máte? Už přijel Smíd? V tuhle dobu před trhanovskou poutí se tu v okolí vždycky potlouká. Čekám, že mě navštíví, že se tu zastaví. Slyšel jsem, že už hrál o pouti v Milavěch i v Koutě.« Otázky jen přšely. Faster ožil celý, nečekal ani na odpověď a sypal ze sebe nový příval udýchaných, překotných vět, takže se Jindřich nemohl jimi prodatit hned k vlastnímu účelu své návštěvy. Seděl sice jako na trní, ale trpělivě odpovídal na všechny dotazy, až první vzrušení Fastrovo se přehmalo a on sám si teď všiml, že učitelský mládenec sedí jaksi celý zhroutený, zaražený. Tu ho teprve napadlo, že pro nic za nic asi k němu mladý učitel nepřichází.

»Stalo se vám něco, Jindřišku?« vzal ho teď za ruku a podíval se mu teple do očí. Tolik sdílně, upřímně účastí vyšlo vstříc nesmělému mládenci, že rázem spadl s něho všechnen ostylý a rozhovořil se o tom, jaké nebezpečí mu hrozí.

Pokračování příště.

REFRIGERATORS
KAMNA

MACH Furniture

3720 W. 26th St., Chicago

4x4m

KORÁBY POUŠTE

Nedivme se Britům, že se počekali nevidaného a neskýchaného zvířete. Na první pohled možná není velbloud žádný krásavec a nemá také moc příjemný hlas. Kdo se veze poprvé na jeho hřbetě a nedostane mořskou nemoc, ten se může dát k Jně k leteckým akrobatům. Přitom je však tohle zvíře jedním z

nejvýznamějších pomocníků člověka. Ne nadarmo má velbloud a v arabštině na sedmdesát označení. Z nich se pozná, zda je to pán, paní, slečna nebo mládenec, či velbloudátko v takovém a takovém věku. Pozná se, jak vypadá, jak umí behat a vůbec všechno, co velbloudáře zajímá. Za tři dny uběhne velbloud víc, než pět set kilometrů. Není pro něho nijak těžké běžet šestnáct hodin denně a dovede nasadit větší tempo než závodní kůň. Pošta z Kahiry do Alexandrie, když ji ještě nosili velbloudi, putovala dvanalet hodin. A to, prosím, museli velbloudi urazit vzdálenost ještě o kus větší než z Brna do Bratislavy navíc velbloud vydrží tři, čtyři dny bez vody a spokojí se schudou stravou. Po celá tisíciletí rozhodovali právě velbloudi o tom, kam až se z dalekých zemí dostane vzácné zboží. Kde byla voda a pastva pro velbloudy, tam mohla putovat i karavana. A na takových místech pak vznikla města jako Sidin, Tyros, Berytus, i Babylon. Bez velblouda by lidé nepřekonalí vzdálenost mezi žhavými pouštěmi Asie a Afriky a mezi Evropsou. Na hřbetech velbloudů nesly karavany bohatství z východní země do středomořských přístavů, odkud putovaly po lodích do Řecka i do ostatní Evropy. Kofeni, čaj, koberce, bohatě zdobené látky, hedvábí, purpur, vonné masti a drahé kameny, jevně vytepané kovové šperky, ale také rukopisy filosofických a náhruženských děl, která ovlivňovala světový názor lidí starého světa. Ano, to všechno přišlo s karavanami velbloudů.

XIV. SLET

Amerického SOKOLSTVA
Morton West, Berwyn
22. - 26. ČERVNA 1977

Jste svým původem
Čech nebo Slovák?
Když ano, pak Vás prosíme,
podpořte tento časopis!

XIV. SLET AMERICKÉHO SOKOLSTVA 22. - 26. ČERVNA 1977

XIV. SLET

AMERICKÉHO SOKOLSTVA

Již jen dva měsíce nás dělí od slavných sokolských dnů, kterými bude XIV. Slet Amerického sokolstva. Ve dnech 23. 26. června sjede se do Chicagské metropolitní oblasti celá sokolská rodina, ze všech jednot USA i Kanady a i z Evropských zemí, aby opět předvedli veřejnosti vysokou úroveň sokolské tělesné výchovy, jako mohutný projev dobrovolné kázně a společenského úsilí. Celoroční práce sletového výboru vrcholí k uskutečnění velkého sokolského díla, kterým určité XIV. slet bude. Ze všech koutů USA i Kanady přicházejí radostné zprávy o přípravách společných zájezdů nejen cvičicích, ale i hostů a návštěvníků na slet. Podávají se přihlášky, plánují se soukromé cesty, začínají se ubytování. XIV. slet se stane opět místem setkání tisíců českých a slovenských lidí roztroušených po rozlehlém severoamerickém kontinentě, kteří se řadu let neviděli. Je nejvyšší čas, aby i Vy, kteří jste se ještě nerozhodli připravit si také svůj plán, k zájezdu na slet do Chicaga.

PROGRAM SLETU.

Program sletu je opravdu rozsáhlý a zajímavý a uspokojí jistě všechny návštěvníky. Ve středu 22. června je příjezd a registrace hostů a závodníků. Ve čtvrtek 23. června celý den budou závody mužů a dorostenců v Mortonově vyšší škole, západní sekce na 24. ulici a Home Ave v Berwyn. Závody žen

a dorostenek jsou rovněž po celý den 23. června v Mortonově vyšší škole - východní sekce v Cicero. Večer po závodech bude sokolská veselice v budově Sokola Tábor v Berwyn. V pátek 24. června budou pokračovat závody po celé dopoledne. Po skončení závodů jsou turnaje v odbíjení.

SLETOVÝ BANKET.

Sletový banket bude v pátek večer ve velkém sále hotelu Sheraton v Oak Brook. Bude opět velkou společenskou událostí sokolských sletových dnů. Po chutné večeři bude hudební, zpěvní a taneční program. K tanci bude pak vyhrávat orchestr J. Laciny, který svým populárním zábavním programem se jistě dobře postará o pohavení účastníků. Vstupné na banket je 15 dolarů za osobu. Seznamovací hodina je v 6.30 a večer v 7.30 hod. Přihlášky přijímá již dnes Úřadovna Americké obce sokolské 6426 W. Cermak Rd., Berwyn, tel. 795 6671. V sobotu ráno budou závody v moderním rytmickém tělocviku a odpoledne vrcholné závody Championát v tělocvičném Mortonovy vyšší školy - západní sekce v Berwyn. Sobotní večer bude patřit sokolským závodníkům. Ve velkém sále hotelu Sheraton v Oak Brook bude Večer vítězů předáním cen závodníkům.

HLAVNÍ SLETOVÝ DEN.

Hlavním sletovým dnem je neděle 26. června. Dopoledne budou zkoušky všech cvičicích a

odpoledne v 1. hod. bude proveden nástup cvičicích ve cvičebních úborech, pak nástup všech hostů a spolků a organizací, kteří přijali pozvání k účasti na sletu, dále všech tanečních skupin v národních krocích atd. Ve dvě hodiny přesně začne sletový program společná prostná, cvičení na nářadí, hry a taneční vystoupení v národních krocích. Poslední je v Sokole Berwyn večer na rozloučenou se sletovými návštěvníky a hosty. Součástí sletu také sletová výstava, která bude umístěna v hotelu Sheraton v Oak Brook. Soustředí velmi cenný a zajímavý materiál ze sokolské historie i současnosti a rovněž řadu předmětů českého a slovenského umění. Uspořádání výstavy se ujala Organizace československých spolků ve velkém Chicagu, která pořádala již řadu podobných výstav s velkým úspěchem. Je to záruka, že i tato výstava bude velmi zajímavá.

SLETOVÝ PAMÁTNÍK.

Sletový památník bude vydán ve velkém rozsahu. Bude vyhazen řadou obrázků z historických událostí sokolských i národních se slovním doprovodem a zdravicemi členů Sokola a sokolských příznivců. Rovněž bude obsažena řada vkusných upomínkových předmětů na XIV. sokolský slet. Také se připravuje zvláštní sokolské číslo Denního Hlasatele u příležitosti sletu.

Voláme k Vám již dnes: Všichni na sokolský slet. Sletu zdar.

Před Náprstkem do Ameriky.

Zámorská cesta českého vlastence u Náprstkovy přele, později nejvyššího rakouského vojenského soudce Viléma Pflanzera r. 1847—1848.

rodiny. Teprve po revoluci vrátil se Vojta Náprstek ke svému starému rodinnému jménu).

Cesta z Prahy do Baltimore trvala plných 51 dní a byla dosti zajímavou. Hluboký dojem na našeho cestovatele učinily Brémy, kam přijel 6. srpna večer a "kde policajta vidět není, kde každý tise k své práci jde s radostnou duší, dobře placen a lacině živ, kde žebrák nenalezně, kde vojsko oděvem, swobodným pohybem, hudbou, malým rozdílem důstojníků od sprostých překvapí." Ale 14. srpna před odjezdem z Brém změnil poněkud svůj úsudek: "Zaplatili jsme šenkýře, který nás náramným hlukem a krcbiantstvím ošálil. Večer v 8 hodin jsem s lodí z Brém vyjel majíc 8 louisdorů, jeden pětifrank, jeden půldolar a něco grošů. Na lodi jsme jako slanečkové složení byli. K' posledu jsem dostal jakousi antipathii proti Brémě, protože jsem vyděl, jak jsou vystěhovanci dření."

16. srpna byl "z říční lodě do mořské v přístavu Bremerhaven přeložen. "Do lodí, zv. Elbert, nejde žádné světlo ze strany; nejsou žádné ořna, jen díry ze zhora, ale loď je tůze krásná." Druhého dne vyjeli z přístavu, 19. srpna "ukázali se switlivé věže anglické a moře bylo plno lodí." 23. srpna poznamenal: "Ráno přivítal mne ocean jak jsem z podstřeš. vylez wlnou přehroznou; wlny byly jako hory, loď na mnoho sáhů sem tam házena byla, pěna celé moře v noci osvitila." Poslední den v srpnu "připlavale na loď velké stádo mořských prasat, s rychlostí ukrutnou, že již na půl hodiny je bylo vidět. Steurmann s harpunou čekal na špici lodí, však žádná na ránu nepřišla." Pak celý týden "plavba dle vůle Boží byla. Šťastně jsme plouli, na nejjižnějších pisknatých stolic jsme byli; nebyly ale ku zření, poněwač mnoho sáhů pod vodou jsou. Pořád šťastně jsme plouli až 13. září okolo poledne welkou bouří jsme očekávali. Witr ukrutný se strh, wlny tloukly přes bord, všelijaké city v srdci se zjewovávaly." "19. září spatřili zem. Dostali jsme lodivoda, který na krásné americké loďce k nám přijel; loďka ta se mně velmi líbila; byla taková, jako jsem widíval při Robinsonovi. Moufeninů několik bylo plawcemi." "23. září we čtvrtek na večir do přístavu baltimorského jsme přijeli, po lékařským pozorováním na zem pewnou s radostným srdcem po šťastné plavbě jsme wstoupili."

Vystoupiv 23. září 1847 v Baltimore octl se Pflanzera se svými 8 louisdory, za které dostal 31.20 dolarů, z kruhu ideálního vlastenčení, řečnění a studentského blouznění pojednou v nových, nečekaných poměrech a na krušné dráze v zemi svobody Nového světa.

Pokračování